

**Доклад - предложения за
оптимизация на съдилища**

в изпълнение на Дейност 1.6.
„Разработване на предложения за
оптимизация на съдебната карта“
по Договор № ВСС-1212 от
31.01.2019 г. с предмет:
„Предоставяне на консултантски
услуги за оптимизиране на
съдебната карта“

София,
юни 2020 г.

Съдържание

I. Въведение	3
II. Цели на моделите за оптимизация.....	3
III. Модел 1 за оптимизиране на районните съдилища	3
3.1. Описание на модел 1.....	3
3.2. Правна рамка	4
3.3. Фази и дейности за реализиране на модел 1. Финансови, времеви и човешки ресурси.....	5
3.4. Силни и слаби страни на модел 1.....	10
3.5. Финансов анализ и прогнозна оценка за влиянието на предложения модел 1 върху бюджета и ефикасността на съдебната система в дългосрочен план.....	10
3.6. Анализ по критериите за „Натовареност“, „Административна структура“, „Ефективност“ и „Ефикасност“	14
3.7. Изводи и предложения за конкретни реорганизации по модел 1.....	22
IV. Модел 2 за оптимизиране на районните съдилища	22
4.1. Описание на модел 2.....	22
4.2. Правна рамка	23
4.3. Фази и дейности за реализиране на модел 2. Финансови, времеви и човешки ресурси.....	23
4.4. Силни и слаби страни на модел 2.....	29
4.5. Финансов анализ и прогнозна оценка за влиянието на предложения модел 2 върху бюджета и ефикасността на съдебната система в дългосрочен план.....	29
4.6. Анализ по критериите за „Натовареност“, „Административна структура“, „Ефективност“ и „Ефикасност“	31
4.7. Изводи и предложения за конкретни реорганизации по модел 2.....	32
V. Модел 3 за реорганизация на районните съдилища.....	32
5.1. Описание на модел 3.....	32
5.2. Правна рамка	33
5.3. Дейности за реализиране на модел 3. Финансови, времеви и човешки ресурси.....	34
5.4. Силни и слаби страни на модел 3.....	38
5.5. Финансов анализ и прогнозна оценка за влиянието на предложения модел 3 върху бюджета и ефикасността на съдебната система в дългосрочен план.....	38
VI. Оценка на въздействието на предложената промяна	39
VI. Изводи и предложения за конкретна реорганизация на районните съдилища.....	54
Приложения:.....	54

I. Въведение

Съгласно изискванията на Възложителя, описани в техническата спецификация по настоящата обществена поръчка, Изпълнителят следва в рамките на Дейност 1.6. „Разработване на предложения за оптимизация на съдебната карта“ да изготви модели за оптимизация с обосновка за конкретни реорганизации и/или обединения на РС и РП по места, вкл. възможността за създаване на т.нар. обединен съд или обединена прокуратура.

Всеки модел и прилежащата му рамка на план за реорганизация на съдебните структури е оценен по силни и слаби страни; финансови, времеви и човешки ресурси; финансов анализ и прогнозна оценка за влиянието на предложението модел върху бюджета и ефикасността на съдебната система в дългосрочен план.

С цел провеждане на оценка на въздействието на предложената промяна върху дейността на структурите на местно ниво (регионалните и местни власти и представители на други юридически професии) е изготвен инструмент за провеждането ѝ, който ще бъде приложен при обсъждането на моделите по дейност 1.7 „Избор на модел за оптимизация на съдебната карта“.

Като резултат от изпълнението на Дейност 1.6. са изготвени предложения за оптимизиране на съдилищата, в т.ч. предложения и обосновка за конкретни реорганизации и/или обединения по места.

II. Цели на моделите за оптимизация

2.1. Изравняване на натовареност

- балансиране на неравномерната натовареност между съдиите в отделните районни съдилища
- балансиране на неравномерната натовареност между съдебните служители в отделните районни съдилища

2.2. Подобряване на качеството на работа

- развитие на използването на технологиите в работата на магистратите и съдебните служители
- подкрепа на човешките ресурси, чрез обучения и повишаване на квалификацията
- развитие на политиката за човешките ресурси, съобразени с изискванията на съдилищата и съдебните служби - по-ефективно набиране, развитие и използване на персонала

2.3. Оптимизация на човешки и финансови ресурси

- оптимизация на бюджета на съдебната система.

III. Модел 1 за оптимизиране на районните съдилища

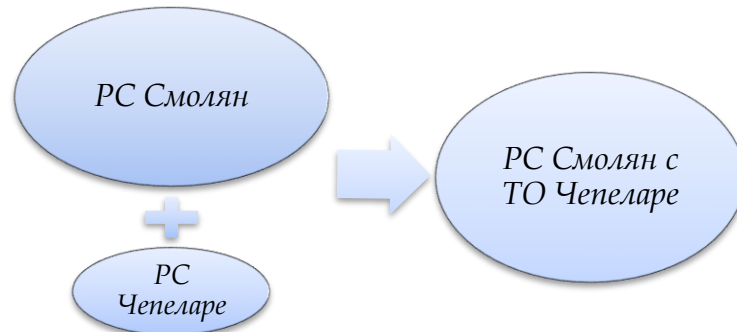
3.1. Описание на модел 1

По своята същност модел 1 представлява подход, при който малък¹ районен съд в рамките на окръжния съд се обединява с районния съд със седалище в областния град,

¹ По данни на изготвеният през 2015 г. Доклад „Значението на районните съдилища в структурата на съдебната система. Критерии за промяна в съдебната карта на районните съдилища“ от 113 районни съдилища в България в 68 от тях по щат работят от 2 до 5 съдии. Анализът на измененията в щатната численост на магистратите в районните съдилища за петгодишния период /направен в изпълнение на дейност 1.3/

като на негово място се разкрива териториално отделение, т.е. малкият районен съд става териториално отделение към РС в областния град. При евентуален избор на модел 1, ВСС следва да определи кой е малък районен съд, за да има ясен критерий за кои РС може да се приложи модела.

Фигура 1 Визуално представяне на модел 1 за оптимизация на РС

3.2. Правна рамка

Реализирането на модел 1 е обвързано с извършването на подробен анализ на нормативните актове, имащи отношение към съдебната карта и по-конкретно броя, районите и седалищата на районните съдилища в страната. Посоченият анализ е предмет на дейност 1.8. „Изготвяне на пакет от предложения за изменение и допълнение на действащото законодателство за въвеждане на оптимизирана съдебна карта“ след като се осъществи избор на модел в рамките на дейност 1.7 „Избор на модел за оптимизация на съдебната карта“. Целта е избраният модел да бъде завършен и устойчив чрез имплементиране на предложените промени в конкретни текстове-предложения изменение и допълнение на действащото законодателство в съответствие изискванията на Закона за нормативните актове.

По-конкретно, при избор на настоящия модел следва да бъде извършен анализ на следните нормативни актове:

- Закон за съдебната власт² - анализ на разпоредбите, свързани с броя, районите и седалищата на районните съдилища в страната, както и с работата на съдиите по вписвания и държавните съдебни изпълнители;
- Устройствен правилник на Министерство на правосъдието³ - работата на съдиите по вписвания и държавните съдебни изпълнители.

Следва да се отбележи, че към настоящия момент е в сила разпоредбата на чл.30, ал.2, т.7 от Закона за съдебната власт, съгласно която Пленумът на Висшия съдебен съвет „по предложение на една от колегии след съгласуване с министъра на правосъдието или по предложение на министъра на правосъдието, а по отношение на военните съдилища – след съгласуване с министъра на отбраната, определя броя, съдебните райони и седалищата на районните, окръжните, военните, административните и апелативните съдилища и прокуратури, създава и закрива съдилища и прокуратури, променя тяхното седалище и

показва, че ситуацията в това отношение не се е променила. Към 31.12.2018 г. в 72 от общо 113 районни съдилища по щат работят от 2 до 5 съдии, като в 23 районни съдилища, броят на съдиите по щат е 2. Районните съдилища, в които щатната численост на съдиите е до 5 бройки са извън областните центрове.

² Обн., ДВ, бр. 64 от 7.08.2007 г., посл. изм. и доп., бр. 11 от 7.02.2020 г.

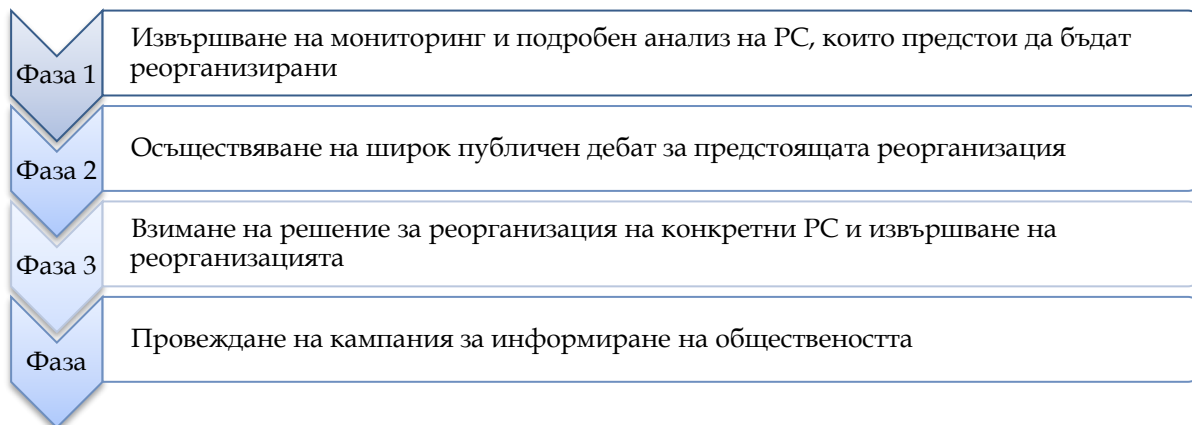
³ Приет с ПМС № 38 от 23.02.2015 г., обн., ДВ, бр. 16 от 27.02.2015 г., в сила от 27.02.2015 г., посл. изм. бр. 15 от 21.02.2020 г., в сила от 1.07.2020 г.

определя населените места, в които се разкриват териториални отделения към съответния районен съд и към съответната районна прокуратура“.

3.3. Фази и дейности за реализиране на модел 1. Финансови, времеви и човешки ресурси

Реализацията на модел 1 на реорганизация на районните съдилища предполага преминаването на четири основни фази /показани на фигура 2/, в рамките на които са включени определен набор от дейности и съответно необходимите за това финансови, времеви и човешки ресурси.

Фигура 2 Основни фази при реализирането на модел 1 за оптимизация на РС

В рамките на посочените основни фази следва да бъдат извършени конкретни дейности и отделени съответните ресурси за тях.

Фаза 1: Извършване на подробен анализ на РС, които предстои да бъдат реорганизирани

Настоящата фаза обхваща две взаимно свързани дейности.

Първата дейност обхваща мониторинг на съдебната система, който се извършва по избраните базови критерии⁴ с цел получаване на информация за районни съдилища, при които е налице:

- много ниска или много висока натовареност на районен съд като цяло и индивидуалната на магистратите;
- липса на кадрова обезпеченост с магистрати и служители - неколккратно проведени процедури и/или прекратени процедури за избор поради липса на кандидати;
- малко население на районите на действие на районен съд;
- др.

Втората основна дейност е изготвяне на анализ по критериите за натовареност, административна структура, ефективност и ефикасност⁵; социално-икономически и демографски фактори за избраните районни съдилища в следствие на прилагането на мониторинга.

⁴ Базовите критерии са приети с Доклад „Значението на районните съдилища в структурата на съдебната система. Критерии за промяна на съдебната карта в районите съдилища.“, приет от ВСС с решение по Протокол № 40/15.07.2015 г.

⁵ Критериите по показатели Натовареност, Административна структура, Ефективност и Ефикасност, както и информация за социално-икономическите и демографски фактори са разработени в рамките на дейност 1.3. „Анализ на състоянието на съдилищата и прокуратурите“

Въз основа от данните на изготвените анализи следва да се изготви План за реорганизация и кратка информация за Плана, която да послужи за целите на Фаза 2.

Важни моменти, които следва да бъдат отчетени при реализирането на Фаза 1:

- При изготвянето на анализите под внимание следва да се вземат и достъпността на населението до органите на съдебна власт, отдалечеността и наличието на обществен транспорт;
- Да се оцени нуждата от правосъдие в съответния регион, в т.ч. да се оцени нуждата от съществуване на органи на съдебната власт в отделните населени места и обединението им в по-големи райони или области;
- Да се проучва въздействието от прехвърлянето на дейността на по-малки районни съдилища към съдилищата, които ще ги поемат, така че последните да не се окажат претоварени, като се прецени и възможността за организация на работа и контрол.

Фаза 2: Осъществяване на широк публичен дебат за предстоящата реорганизация

Целта на Фаза 2 е реформирането на съдебната карта да не се извършва фрагментирано и да се осъществи след широк публичен дебат, с участието на всички заинтересовани страни.

Основните дейности в рамките на тази фаза са организирани и провеждани на публичен дебат с участие на всички заинтересовани страни от районите на съдилищата, които предстои да бъдат реорганизирани, както и отразяване на препоръки от публичния дебат в изготвения План за реорганизация.

Важни моменти, които следва да бъдат отчетени при реализирането на Фаза 2:

- Извършване на внимателен подбор на заинтересованите страни, с които да се осъществи публичния дебат с цел обхващане на максимално широк кръг;
- Комуникиране на принципите и целите за реорганизация на съдебната карта с цел балансиране на натовареността на отделните органи на съдебна власт и ненарушаване достъпа до правосъдие;
- Много ясно комуникиране на Плана за реорганизация;
- Ангажиране на участващите районни съдилища, за да се гарантира, че реформата на съдебната карта ще бъде разбрана и подкрепена от хората, отговорни за нейното изпълнение.

Фаза 3: Взимане на решение за реорганизация на конкретни РС и извършване на реорганизацията

Фаза 3 е същинската фаза или самата реорганизация на избраните районни съдилища. В рамките на тази фаза се включват следните дейности, гарантиращи успешната реорганизация на районните съдилища:

3.1. Подготвителната дейност за настоящата фаза е провеждана на заседание на Пленума на ВСС, с което се взема решение за реорганизация и разкриване на териториално/и отделение/я и приемане на План за реорганизация.

След осъществяването ѝ предстоят същинските дейности по реорганизация:

3.2. Реорганизация на финансово-стопанската дейност и сграден фонд:

3.2.1. Разпределяне ползването на недвижимата собственост на РС, който става териториално отделение – в т.ч. предприемане на действия за изменение на договори за безвъзмездно ползване на имоти или друго, като:

- се осигури пространство за съхранение на делата, включително пространство за адвокати, граждани, услуги за поддръжка и др.;

- се насърчи поддържането на държавни структури или други сгради, които изискват малко модернизация (особено по отношение на достъпа за хора с увреждания), с цел спестявания в дългосрочен план.

3.2.2. Реорганизация на финансово-стопанската дейност – в т.ч.:

- закриване на банковите сметки на определените за реорганизиране РС;
- закриване на БУЛСТАД и кодове в СЕБРА на определените за реорганизиране РС.

3.2.3. Извършване на инвентаризация на имуществото:

- разпределение на сградния фонд;
- разпределение на автомобилния парк от подлежащите на реорганизиране РС.

3.3. Реорганизиране на дейността, свързана с човешки ресурси:

3.3.1. Разкриване на щатни бройки за магистрати в РС със седалище в областния град в зависимост от щата на реорганизираните малки РС и преназначаването им без провеждане на конкурс;

3.3.2. Определяне на броя и видовете длъжности на съдебните служители в администрациите на РС в областния град и в администрациите на териториалните отделения и изменение/прекратяване на трудовите правоотношения със съдебните служители съобразно определените брой и длъжности.

3.3.3. Уредба на въпросът, свързан с дейността на държавни съдебни и изпълнители и съдии по вписвания.

- съгласно разпоредбата на чл. 265 от ЗСВ, държавните съдебни изпълнители се назначават от министъра на правосъдието след провеждане на конкурс.
- по отношение на съдиите по вписвания – съгласно разпоредбата на чл. 279 от ЗСВ броят на съдиите по вписванията се определя от министъра на правосъдието. Министърът на правосъдието може да насрочи конкурс и по предложение на председателя на районния съд.

Забележка: посочените разпоредби ще бъдат обект на правния анализ по дейност 1.8 при избор на настоящия модел.

3.3.4. Обучение на персонала през преходния период.

3.4. Реорганизация на същинската дейност по правораздаване, включва:

3.4.1. Разпределяне на делата;

По своята същност модела предвижда разпределението на делата за съдебния район, обхващащ РС – правоприемник и ТО към него да се извършва общо в РС. На база на спецификата на делата се определят дните, в които дадени дела се разглеждат на територията на ТО.

3.4.2. Организиране на деловодната работа и използване на електронната система.

Важни моменти, които следва да бъдат отчетени при реализирането на Фаза 2:

- Постоянна на комуникацията на органите на съдебна власт с други държавни и общински органи, с оглед обмен на данни и информиране за хода на реформата;
- Осигуряване на адекватни връзки между съдебните служби и механизмите за алтернативно разрешаване на спорове, като правни консултации и информация, посредничество и арбитражни услуги.

Фаза 4: Провеждане на кампания за информиране на обществеността

Целта на последната фаза е осигуряване на достатъчна информация за обществеността за реализирането на реформата на съдебната карта.

Дейностите включват изготвяне на съобщения към широката общественост, които информират за всяка фаза на реформата - подготовката, реализацията и ефектите от нея, както и правилното планиране и провеждане на самата кампания /чрез използването на местни и национални медии, интернет страници на местните власти и заинтересованите страни и др./

В таблицата по-долу са описани конкретните дейности по фазите и необходимите за реализирането им ресурси.

Таблица 1 Необходими ресурси за реализирането на модел 1 за оптимизация на РС

Фаза 1: Извършване на мониторинг и подробен анализ на РС, които предстои да бъдат реорганизирани			
Дейности по фаза 1	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времеви ресурс
1.1. Мониторинг на съдебната система	-	-	постоянен
1.2. Изготвяне на анализ за натовареност, административна структура, ефективност и ефикасност; социално-икономически фактори ⁶	Възнаграждения за експерти от ВСС, които да извършат анализа, Средства в случай на външно възлагане	2 ма експерти анализи и прогнози	1 месец
1.3. Изготвяне на План за реорганизация	Възнаграждения за експерти от ВСС, които да изготвят Плана Средства в случай на външно възлагане	експерти финансист, човешки ресурси, магистрати, ръководители на РС	2 седмици
1.3. Изготвяне на кратка информация от изготвения анализ и План за целите на Фаза 2	Възнаграждения за експерт от ВСС, които да изготви презентация	1 експерт	1 ден
Фаза 2: Осъществяване на широк публичен дебат за предстоящата реорганизация			
Дейности по фаза 2	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времеви ресурс
2.2. Организиране на публичен дебат с участие на всички заинтересовани страни в района на РС, които следва да бъдат реорганизирани	Възнаграждения за експерти, които да организират дебата Средства в случай на външно възлагане	организатори, ПР специалисти	2 седмици
2.2. Провеждане на публичен дебат	Възнаграждения за експерти – организатори, ПР специалисти, експерти,	организатори, ПР специалисти, експерти, изготвили анализа и Плана	1 ден

⁶ Под внимание да се вземат и достъпността на населението до органите на съдебна власт, отдалечеността и наличието на обществен транспорт

	изготвили анализа и Плана Средства в случай на външно възлагане		
2.3. Отразяване на препоръките от обсъждането в Плана за реорганизация	Възнаграждения за експерти	изготвили анализа и Плана за реорганизация	1 ден
Фаза 3: Взимане на решение за реорганизация на конкретни РС и извършване на реорганизацията			
Дейности по фаза 3	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времеви ресурс
3.1. Провеждане на заседание на Пленума на ВСС, с което се взима решение за реорганизация и разкриване на териториално/и отделение/я и приемане на План за реорганизация	-	членове на ВСС и служители на ВСС	1 месец
3.2. Реорганизация на финансово-стопанската дейност и сграден фонд	Възнаграждения за експерти	Експерти от ВСС, служители и магистрати от определените за реорганизация РС	3-6 месеца
3.3. Реорганизация на дейността, свързана с човешките ресурси	Възнаграждения за експерти	Експерти от ВСС, служители и магистрати от определените за реорганизация РС	3-6 месеца
3.4. Реорганизация на същинската дейност по правораздаване	Възнаграждения за експерти	Експерти от ВСС, служители и магистрати от определените за реорганизация РС	3-6 месеца
Фаза 4: Провеждане на кампания за информиране на обществеността			
Дейности по фаза 4	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времеви ресурс
4.1. Изготвяне на съобщения за информиране на обществеността за всяка фаза от реформата	Възнаграждения за експерти	ПР експерти	Преди, по време и след реализиране на плана
4.2. Информирание на обществеността	Възнаграждения за експерти	ПР експерти ИТ експерти	Преди, по време и след реализиране на плана

Таблица 2 Линеен график за реализиране на фазите

Фази	Месеци									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Фаза 1										
Фаза 2										
Фаза 3										
Фаза 4										

3.4. Силни и слаби страни на модел 1

За идентифицирането на силните и слабите страни на модел 1 за реорганизация на районни съдилища е приложен SWOT анализ.

- **Силни страни** – предимства и ползи на модел 1
- **Слаби страни** – недостатъци, идентифицираните проблеми на модел 1

<i>СИЛНИ СТРАНИ</i>	<i>СЛАБИ СТРАНИ</i>
<ul style="list-style-type: none">• Постигане на балансирана натовареност в рамките на окръжните райони• Специализация на съдиите и подобряване качеството на правораздаване• Оптимизиране на заетостта на служителите и постигане на оптимално съотношение между тях и магистратите• Оптимизиране на средствата за поддръжка на администрацията на районните съдилища• Информирание на широката общественост преди, по време и след осъществяване на реорганизацията	<ul style="list-style-type: none">• Мащабността на модела ангажира едновременно значителни времеви и човешки ресурси за осъществяване на оптимизацията на РС по модел 1• Даване на автоматично предимство на РС в окръжните градове пред останалите• Проявлението на крайния ефект от прилагането на модела ще се отложи във времето, което може да разколебае заинтересованите страни в правилността на избора на модел• Прилагането на модела изисква средства, човешки ресурси и минимум 3 месеца за реализация

3.5. Финансов анализ и прогнозна оценка за влиянието на предложения модел 1 върху бюджета и ефикасността на съдебната система в дългосрочен план

Финансовият анализ и оценката на прогнозното влияние на модел 1 върху бюджета и ефикасността на съдебната система е базиран основно на:

- спецификата и основните характеристики на модел 1, които биха имали финансово отражение върху структурата и величината на разходите;
- прогнозна оценка на влиянието на модела върху бюджета на пилотните районни съдилища и тяхната ефикасност.

Реорганизацията на районните съдилища по модел 1 предполага един или повече РС да станат ТО към РС в областния град и на тяхно място да се открият териториални отделения. На практика това означава, че финансово-стопански дейности, в това число и разходите за тях се съсредоточават в РС в областния град за сметка на териториалните отделения.

В изготвените в рамките на дейност 1.3. доклади е направен анализ на структурата на бюджета на съдилищата. От анализа е видно, че за 2018 г. 91,29% от разходите представляват плащания за работни заплати и възнаграждения, включително осигурителни вноски. Следователно най-голям ефект от прилагането на модел 1 върху бюджета би имало потенциалното намаление на числеността на персонала.

Прилагането на модел 1 в завършен вид би имало следният потенциален ефект върху видовете разходи от бюджета:

- ✓ **Разходи за възнаграждения на персонала** – оптимизацията би засегнала предимно щатната численост на съдебните служители и по-специално на общата администрация. Основна причина за това, е че административните дейности, предимно свързани с финансово-стопанските дейности ще бъдат

обединени и няма да е налице необходимост от поддържане на задължителния брой персонал за извършването на тези дейности за два самостоятелни органа на съдебната власт /например, планиране, изпълнение и отчитане на бюджет, обслужване на банкови сметки, поддръжка на материална база и др./

По отношение на служителите в специализирана администрация на ниво РС в областния град и териториално отделение следва да се вземат предвид показателите в таблици 4 и 5 и да се прецени промяната.

За целите на оценката на прогнозното влияние на модел 1 върху бюджета условно може да се приеме, че за осъществяването на дейностите по съдопроизводството в териториалните отделения ще е необходима една щатна бройка деловодител на двама магистрати. Отделно, за функционирането на ТО ще са необходими още две щатни бройки – 1 шофьор – куриер/призовкар и 1 щатна бройка за съдебен секретар или поддръжка или др.⁷.

Влиянието на този вид разходи върху бюджета ще бъде най-сериозно предвид факта, че 91,29% от разходите на районните съдилища представляват плащания за работни заплати и възнаграждения, включително осигурителни вноски. Влиянието върху пилотните районни съдилища е изчислено по-долу.

- ✓ **Разходи за поддръжка и ползване на материално-техническа база /включително режимни разходи/ и сграден фонд⁸** – оценката на влиянието на този вид разходи върху бюджета са изцяло зависими от конкретната ситуация за всяка от отделните структури, които могат да бъдат включени в реорганизация по модел 1: как ще бъде организирана работата в териториалното поделение и колко ще са необходимите помещения за магистрати и служители. Допълнително, значение има дали РС, които ще станат ТО заплащат наем или ползват сградата безвъзмездно; какво е състоянието на сградата и дали отговаря на заложените в законодателството норми; какви са разходите за поддръжка, режимните разходи и разходите за текущи ремонти. В случая, с пилотно избраните РС, информацията дали заплащат наем или ползват сградите безвъзмездно, съответно направените разходи за ремонти за периода 2015-2019 г. са представени в таблица 3 по-долу.

Влиянието на този вид разходи предвид това, че по-голямата част от сградите на пилотните РС са предоставени за безвъзмездно ползване не е голямо. Оптимизация на бюджета в посока намаление може да се прогнозира по отношение на намаляване на ползваните помещения и оттам разходите за ремонт, поддръжка и режимни разходи.

Таблица 3 Сграден фонд и разходи за ремонт на МТБ на РС, изследвани по Дейност 1.5

Районен съд	Сграден фонд	Разходи за основен и/ или текущ ремонт и наем
1. РС Велико Търново	Районен съд - Велико Търново се помещава в 2 броя съдебни сгради, стопанисвани от Окръжен съд - Велико Търново.	Изразходвани са средства за ремонт през 2015 г. , съответно - 19 850.02 лв. и през 2016 г. , съответно - 694.32 лв.

⁷ Функциите са следствие от преценка за всеки отделен случай

⁸ Чл. 388. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) Пленумът на Висшия съдебен съвет разпределя ползването на недвижимите имоти, предоставени на съдебната власт, между отделните нейни органи и може да възлага стопанисването им на административните им ръководители.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 33 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) Средствата за строителство и основен ремонт на недвижимите имоти, както и средствата за задължения, произтичащи от собствеността на имотите - данъци, такси, наеми, застраховки и преоценки се осигуряват по бюджета на съдебната власт.

2. РС Елена	С договор за дарение № РД.02.11-24/14.04.2006 г. Община Елена дарява на Висшия съдебен съвет Административната сграда, в която се помещава РС Елена.	През 2015 г. са изразходвани средства за текущи ремонтни дейности на санитарни възли, възлизащи на обща сума 7 996 лв.
3. РС Търговище	Сградата, в която се помещава Районен съд Търговище е публична държавна собственост. Сградата се ползва безвъзмездно.	Извършените разходи за текущи ремонти направени в периода 2015-2017 г. са на обща стойност 25 342,85 лв.
4. РС Омуртаг	Сградата е публична общинска собственост, с безвъзмездно право на управление на ВСС, за нуждите на РС Омуртаг.	През 2018 г. са изразходвани 7 577 лв. за ремонт на част от първия етаж.
5. РС Смолян	Сградата е публична държавна собственост и се стопанисва от Окръжен съд – Смолян.	-
6. РС Чепеларе	Сградата е публично-държавна собственост с предоставени права за управление на Висшия съдебен съвет.	Изразходваните средства за поддръжка на сградния фонд са както следва: през 2014 г. – 177,30 лв., през 2015 г. – 1761,00 лв., през 2016 г. – 7 236,00 лв., през 2017 г. – 700,90 лв. и през 2018 г. – 484,24 лв.
7. РС Елхово	Сградата е публична държавна собственост, предоставена за управление на Министерство на правосъдието и Районен съд – Елхово.	Изразходваните средства за поддръжка на сградния фонд са както следва: през 2015 г. – 14 167,04 лв., през 2016 г. – 9 230,84 лв., през 2017 г. – 2 299,98 лв. и през 2018 г. – 2 727,60 лв.
8. РС Тополовград	Сградата, в която се помещава Районен съд – Тополовград е публична държавна собственост с предоставени права за управление на Пленум на Висш съдебен съвет.	-
9. РС Сливница	Районен съд - Сливница се помещава на четвъртия етаж в четириетажната административна сграда на Община Сливница, който е собственост на Висш съдебен съвет.	-
10. РС Костинброд	Сградата е публична държавна собственост – предоставена за безвъзмездно ползване на ВСС по договор между Община – Костинброд и ВСС.	През 2018 г. са изразходвани средства за текущ ремонт на стойност 15 838,75 лв.

- ✓ **Разходи за командировки и транспорт** – оптимизацията на РС по модел 1 следва да доведе до намаляване на разходи за командировки, но увеличаване на разходи за транспорт с цел гарантирано изпълняването на функциите на РС в населените места, обслужвани от ТО. Размерът на това увеличение зависи от спецификата на съдебните райони във всеки конкретен случай.

Влиянието на този вид разходи върху бюджета може да се прогнозира в посока намаляване на разходи за командировки, но увеличаване на разходи за транспорт, но и

двата разхода ще са в зависимост от начина на организация на работата в РС, към който се разкрива ТО.

В обобщение, резултатите от финансовия анализ и прогнозната оценка за влиянието на модел 1 върху бюджета и ефикасността на съдебната система в дългосрочен план показват, че спецификата на модела дава методическата рамка за потенциалния ефект от оптимизацията за всеки отделен случай върху идентифицираните в хода на анализа типове разходи и посоката на изменение на величината им. Конкретно влияние може да бъде представено за пилотните РС, а именно:

РС с териториално отделение	Влиянието на предложения модел върху бюджета на пилотните РС
РС Велико Търново с ТО Елена	Видно от данните в таблица 4, числеността на съдебните служители в РС Елена е 8 при 2 щатни бройки за магистрати. При прилагане на условното определяне на минимално необходимата численост за функциониране на териториалното отделение може да се прогнозира, че ще са необходими общо 3 щатни бройки за съдебни служители (1 деловодител, 1 призовкар и 1 съдебен секретар/поддържа) или 5 щатни бройки по-малко. От друга страна, за обезпечаване на финансово-стопанската дейност в РС-правоприемник, от ТО следва да бъде прехвърлена минимум 1 щатна бройка за счетоводител/касиер. Тоест, прогнозно оптимизацията на числеността на служителите от прилагането на модела в случая се свежда до намаляването на 4 щатни бройки. Съгласно публикуваната на интернет страницата на ВСС информация за изпълнението на бюджета на съдебната власт към 31.12.2019 г. средната месечна работна заплата на служителите общо в органите на съдебната власт е 1 625 лева. При тези параметри годишната сума на разходите, която потенциално може да повлияе върху бюджета в посока оптимизация на ресурсите е в размер на 78 000 лева.
РС Търговище с ТО Омуртаг	Видно от данните в таблица 4, числеността на съдебните служители в РС Омуртаг е 13 при 2 щатни бройки за магистрати. При прилагане на условното определяне на минимално необходимата численост за функциониране на териториалното отделение може да се прогнозира, че ще са необходими общо 3 щатни бройки за съдебни служители (1 деловодител, 1 призовкар и 1 съдебен секретар/поддържа) или 10 щатни бройки по-малко. От друга страна, за обезпечаване на финансово-стопанската дейност в РС-правоприемник, от ТО следва да бъде прехвърлена минимум 1 щатна бройка за счетоводител/касиер. Тоест, прогнозно оптимизацията на числеността на служителите от прилагането на модела в случая се свежда до намаляването на 9 щатни бройки. Съгласно публикуваната на интернет страницата на ВСС информация за изпълнението на бюджета на съдебната власт към 31.12.2019 г. средната месечна работна заплата на служителите общо в органите на съдебната власт е 1 625 лева. При тези параметри годишната сума на разходите, която потенциално може да повлияе върху бюджета в посока оптимизация на ресурсите е в размер на 175 500 лева.
РС Смолян с ТО Чепеларе	Видно от данните в таблица 4, числеността на съдебните служители в РС Чепеларе е 11 при 2 щатни бройки за магистрати. При прилагане на условното определяне на минимално необходимата численост за функциониране на териториалното отделение може да се прогнозира, че ще са необходими общо 3 щатни бройки за съдебни служители (1

	деловодител, 1 призовкар и 1 съдебен секретар/поддържа/) или 8 щатни бройки по-малко. От друга страна, за обезпечаване на финансово-стопанската дейност в РС-правоприемник, от ТО следва да бъде прехвърлена минимум 1 щатна бройка за счетоводител/касиер. Тоест, прогнозно оптимизацията на числеността на служителите от прилагането на модела в случая се свежда до намаляването на 7 щатни бройки. Съгласно публикуваната на интернет страницата на ВСС информация за изпълнението на бюджета на съдебната власт към 31.12.2019 г. средната месечна работна заплата на служителите общо в органите на съдебната власт е 1 625 лева. При тези параметри годишната сума на разходите, която потенциално може да повлияе върху бюджета в посока оптимизация на ресурсите е в размер на 136 500 лева.
--	--

3.6. Анализ по критериите за „Натовареност“, „Административна структура“, „Ефективност“ и „Ефикасност“

Извън финансовият анализ и прогнозната оценка за влиянието на предложения модел 1 е извършен и анализ по критериите за „Натовареност“, „Административна структура“, „Ефективност“ и „Ефикасност“ чрез съпоставяне на данни по отделните критерии за пилотно избраните районни съдилища. Целта на представяне на посочения анализ е да се установи дали при реализиране на модел 1 ще се постигне по-балансирана натовареност между съдиите и съдебните служители в при пилотно избраните районни съдилища, и да бъдат обосновани изведените предложения за конкретни реорганизации и/или обединения по места.

По-конкретно, в таблиците по-долу са представени данни за всички одобрени с Протокол 29 от заседание на Пленума на ВСС⁹ съдебни структури, за които са разработени детайлни доклади по дейност 1.5. „Изготвяне на детайлни доклади по места за реорганизация и/или обединяване на съдебни структури“. В случая, следва да бъде направено уточнението, че данните са за всички 10 пилотни РС, но модел 1 е по-подходящ да бъде приложен за следните групи РС: РС Велико Търново и РС Елена /апелативен район Велико Търново/; РС Смолян и РС Чепеларе /апелативен район Пловдив/ и РС Търговище и РС Омуртаг /апелативен район Варна/, тъй като РС в областните градове имат капацитета да поемат обслужването на териториално отделение.

В *таблицы 4 и 5* по-долу е представена картината по показатели на обединени малък РС към РС в областен град в случай на прилагане на модел 1.

Анализа на представените данни при бъдещо приложение на модел 1 показва следното:

- влиянието на модела върху натовареността, ефективността и ефикасността на районните съдилища не е съществено, т.е. много малко от стойностите се доближават до средните стойности за всички районни съдилища;
- наблюдава се по скоро изравняване на натовареността между двата РС, за които ще се приложи модела – *напр. при показателите за натовареност за РС Елена и РС Чепеларе е видно, че постъпилите и свършените граждански и наказателни дела на 1 магистрат по щат средно за периода 2014-2018 г. са много по малки от същите дела на 1 магистрат по щат за РС Велико Търново и РС Смолян. Съответно при прилагане на модела се наблюдава липса на такива отклонения спрямо средните стойности за всички районни съдилища, т.е. наблюдава се балансиране на натовареността;*

⁹ Заседанието е проведено на 05.12.2019 г.

- при показател „Брой магистрати спрямо броя на населението, обхванато от РС“ от критерии „Административна структура“ при прилагане на модел 1 се наблюдава че при РС Търговище с ТО Омуртаг стойността ще доближи средната за всички районни съдилища, а именно 1,4 броя магистрати на 10 000 души население. Същото се наблюдава и ако модела се приложи за РС Смолян и РС Чепеларе.
- по показателите за „Ефективност“ се наблюдава доближаване до средните показатели за всички районни съдилища в страната при прилагане на модела;
- по показателите за „Ефикасност“ се наблюдава доближаване до средните показатели за всички РС Велико Търново и РС Елена, и за РС Търговище и РС Омуртаг при прилагане на модела.

Таблица 4 Показатели по критерии „Натовареност“ и „Административна структура“ за трите групи пилотно избрани РС при реализиране на модел 1

Районни съдилища	Показатели по критерии „Натовареност“									Показател по критерии „Административна структура“
	Съдебни служители ¹⁰	Магистрати ¹¹	Общ брой пост. дела /средно за 2014-2018 г./	Относит. дял на ГД към общо постъпили на год. база за периода 2014-2018 г	Общ брой постъпили ГД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой свършени ГД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой постъпили НД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой свършени НД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой постъпили дела на 1 съдебен служител	
Средна стойност за страната по показатели	н/п	н/п	н/п	69.7%	304.8	300.5	131.6	133.1	н/п¹²	1.4¹³
РС Велико Търново	42	19	6 555	60.4%	212.8	212.9	140.3	142.6	156	1.9
РС Елена	8	2	592	53.8%	192.6	190.6	163.5	163.8	74	1.6
Данни при обединение на РС В.Т. и РС Елена	50	21	7,147	59.9%	210.9	210.8	142.5	144.6	142.9	1.88
РС Търговище	34	9	3,269	61.1%	222	220	141	140	96	1.7
РС Омуртаг	13	2	785	66.8%	226	226	113	112	60	0.8
Данни при обединение на РС Омуртаг	47	11	4,054	62.2%	222.7	221.1	135.9	134.9	86.3	1.4

¹⁰ Данните за съдебните служители са актуални към февруари 2020 г.

¹¹ Данните за магистратите са актуални към декември 2018 г.

¹² Не е изчислена средна стойност за всички районни съдилища, тъй като няма данни за съдебните служители в специализирана администрация за всички РС

¹³ Щатни бройки на 10 000 жители население

Районни съдилища	Показатели по критерии „Натовареност“									Показател по критерии „Административна структура“
	Съдебни служители ¹⁰	Магистрати ¹¹	Общ брой пост. дела /средно за 2014-2018 г./	Относит. дял на ГД към общо постъпили на год. база за периода 2014-2018 г	Общ брой постъпили ГД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой свършени ГД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой постъпили НД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой свършени НД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой постъпили дела на 1 съдебен служител	
Средна стойност за страната по показатели и РС	н/п	н/п	н/п	69.7%	304.8	300.5	131.6	133.1	н/п¹²	1.4¹³
<i>Търговище</i>										
РС Смолян	21	5	2,194	60.3%	248	248	161	161	104	1.2
РС Чепеларе	11	2	456	56.1%	128	129	100	98	41	3.0
Данни при обединение на РС Смолян и РС Чепеларе	32	7	2,650	59.6%	213.7	214.0	143.6	143.0	82.8	1.5
РС Елхово	16	4	1,567	48.90%	187	189	204	217	98	2.2
РС Тополовград	12	2	474	67.80%	163	162	75	74	40	2.0
Данни при обединение на РС Елхово и РС Тополовград	28	6	2,041	53.29%	179.0	180.0	161.0	169.3	72.9	2.2
РС Сливница	15	6	1,709	45.90%	141	138	166	166	114	2.7
РС Костинброд	17	5	1,388	71.00%	198	195	80	78	82	2.3
<i>Данни при обединение на</i>										

Районни съдилища	Показатели по критерии „Натовареност“									Показател по критерии „Административна структура“
	Съдебни служители ¹⁰	Магистрати ¹¹	Общ брой пост. дела /средно за 2014-2018 г./	Относит. дял на ГД към общо постъпили на год. база за периода 2014-2018 г	Общ брой постъпили ГД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой свършени ГД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой постъпили НД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой свършени НД на 1 магистрат по щат /средно за 2014-2018 г./	Общ брой постъпили дела на 1 съдебен служител	
Средна стойност за страната по показатели	н/п	н/п	н/п	69.7%	304.8	300.5	131.6	133.1	н/п¹²	1.4¹³
<i>РС Сливница и РС Костинброд</i>	32	11	3,097	57.15%	166.9	163.9	126.9	126.0	96.8	2.5

Таблица 5 Показатели по критерии „Ефективност“ и „Ефикасност“ за трите групи пилотно избрани РС при реализиране на модел 1

Районни съдилища	Показатели по критерии „Ефективност“								Показатели по критерии „Ефикасност“		
	Процент свършени спрямо броя входящи дела на годишна база	Брой свършени спрямо броя входящи ГД на годишна база	Брой свършени спрямо броя входящи НД на годишна база	Време за разглеждане на едно дело /общо за всички дела/	Време за разглеждане на едно ГД	Време за разглеждане на едно НД	Процент свършени ГД със съдебен акт по същество	Процент свършени НД със съдебен акт по същество	Стойност на годишните разходи за единица резултат /разглеждано дело/ ¹⁴	Стойност на годишните разходи за единица резултат /свършено дело/ ¹⁸	Стойност на годишните разходи на един жител от населението ¹⁵
Средна стойност за страната по показатели	97.9%	97.4%	99.1%	73.7 дни	79.8 дни	58.2 дни	87.3%	78.5%	440 лева ¹⁶ 238 лева ¹⁷	496 лева ¹⁸ 294 лева ¹⁹	28 лева ²⁰ 19.90 лева ²¹
РС Велико Търново	97.2%	95.3%	100.3%	38.7	50.7	19.7	88.4%	79.4%	335	371	23.3
РС Елена	99.4%	98.1%	101.3%	33.4	47.8	11.9	84.5%	72.0%	561	613	38.0
Данни при обединени РС В.Т. и РС Елена	97.4%	95.6%	100.4%	38.2	50.4	18.8	88.1%	78.6%	359	395	24.9

¹⁴ Чрез показателя се цели да бъде определена „цената“ на крайния резултат от дейността на всеки от районните съдилища, а именно броя разглеждани и свършени дела. Показателят е изчислен като сумата на общите отчетени към 31.12.2018 г. разходи е разделена на броя разглеждани/свършени дела.

¹⁵ Чрез измерването на този показател се цели определянето на цената за издръжка на районните съдилища спрямо населението, което е обхванато от дадения съдебен район на годишна база. Показателят се изчислява като сумата на отчетените към 31.12.2018 г. разходи за всеки от районните съдилища се раздели на броя на населението в съответния съдебен район. Колкото по-малка е стойността на годишните разходи на съда на един жител от населението, толкова дейността на РС е по-ефикасна и обратното.

¹⁶ Средногодишен разход на едно разглеждано дело за районните съдилища извън областните центрове

¹⁷ Средногодишен разход на едно разглеждано дело за районните съдилища в областните центрове

¹⁸ Средногодишен разход на едно свършено дело за районните съдилища извън областните центрове

¹⁹ Средногодишен разход на едно свършено дело за районните съдилища в областните центрове

²⁰ За районните съдилища извън областните центрове

²¹ За районните съдилища в областните центрове

Районни съдилища	Показатели по критерии „Ефективност“							Показатели по критерии „Ефикасност“			
	Процент свършени спрямо броя входящи дела на годишна база	Брой свършени спрямо броя входящи ГД на годишна база	Брой свършени спрямо броя входящи НД на годишна база	Време за разглеждане на едно дело /общо за всички дела/	Време за разглеждане на едно ГД	Време за разглеждане на едно НД	Процент свършени ГД със съдебен акт по същество	Процент свършени НД със съдебен акт по същество	Стойност на годишните разходи за единица резултат /разглеждано дело/ ¹⁴	Стойност на годишните разходи за единица резултат /свършено дело/	Стойност на годишните разходи на един жител от население то ¹⁵
Средна стойност за страната по показатели	97.9%	97.4%	99.1%	73.7 дни	79.8 дни	58.2 дни	87.3%	78.5%	440 лева ¹⁶ 238 лева ¹⁷	496 лева ¹⁸ 294 лева ¹⁹	28 лева ²⁰ 19.90 лева ²¹
РС Търговище	97.8%	96.8%	99.9%	37.5	47.9	17.0	89.4%	80.5%	393	433	27.1
РС Омуртаг	102.6%	103.6%	100.8%	70.6	73.1	65.7	83.0%	63.2%	656	782	22.0
Данни при обединение на РС Омуртаг и РС Търговище	98.7%	98.2%	100.1%	43.9	53.1	25.3	88.1%	77.6%	444	503	25.5
РС Смолян	99.3%	99.8%	98.4%	42.4	47.6	31.7	86.0%	81.8%	472	526	27.3
РС Чепеларе	100.0%	101.6%	98.1%	48.1	49.9	45.8	84.8%	75.8%	910	1,030	72.0
Данни при обединение на РС Смолян и РС Чепеларе	99.4%	100.1%	98.4%	43.4	48.0	34.3	85.8%	80.7%	552	613	33.6
РС Елхово	97.7%	98.8%	95.8%	56.6	34.7	94.5	90.1%	76.0%	443	512	42.0
РС Тополовград	94.5%	98.4%	84.6%	39.0	23.0	86.0	87.6%	74.8%	801	887	52.0
Данни при обединение на РС Елхово и РС Тополовград	97.0%	98.7%	94.0%	52.5	31.2	93.1	89.4%	75.8%	540	597	45.7
РС Сливница	102.9%	105.0%	100.7%	76.1	106.8	42.7	83.1%	72.4%	934	1,129	87.0

Районни съдилища	Показатели по критерии „Ефективност“								Показатели по критерии „Ефикасност“		
	Процент свършени спрямо броя входящи дела на годишна база	Брой свършени спрямо броя входящи ГД на годишна база	Брой свършени спрямо броя входящи НД на годишна база	Време за разглеждане на едно дело /общо за всички дела/	Време за разглеждане на едно ГД	Време за разглеждане на едно НД	Процент свършени ГД със съдебен акт по същество	Процент свършени НД със съдебен акт по същество	Стойност на годишните разходи за единица резултат /разглеждано дело/ ¹⁴	Стойност на годишните разходи за единица резултат /свършено дело/ ¹⁵	Стойност на годишните разходи на един жител от население то ¹⁵
Средна стойност за страната по показатели	97.9%	97.4%	99.1%	73.7 дни	79.8 дни	58.2 дни	87.3%	78.5%	440 лева ¹⁶ 238 лева ¹⁷	496 лева ¹⁸ 294 лева ¹⁹	28 лева ²⁰ 19.90 лева ²¹
РС Костинброд	96.2%	97.7%	92.4%	67.9	58.5	94.6	83.4%	73.5%	455	539	37.0
Данни при обединение на РС Сливница и РС Костинброд	99.9%	100.9%	98.2%	72.4	79.9	58.4	83.3%	72.7%	715	874	62.3

3.7. Изводи и предложения за конкретни реорганизации по модел 1

Въз основа на финансовия анализ и данните от анализа на показателите в т.3.6 могат да бъдат изведено следното предложение за конкретни реорганизации: за трите групи пилотно изследвани районни съдилища: РС Велико Търново и РС Елена; РС Търговище и РС Омуртаг и РС Смолян и РС Чепеларе може да се приложи пилотно модел 1, в случай че същият бъде приет от Пленума на ВСС след проведените обсъждания по дейност 1.7.

Обосновка на предложението:

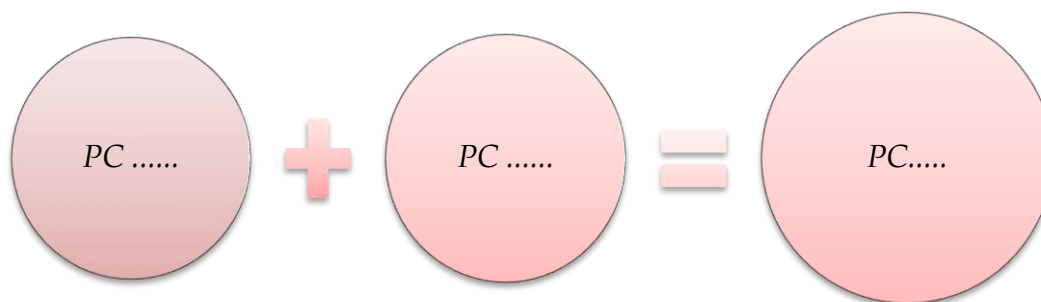
- при съпоставянето на показателите се наблюдава доближаване до средните стойности по ключовите показатели, което от своя страна ще доведе до балансиране на неравномерна натовареност;
- данните от финансовия анализ показват, че в областния център ще бъдат съсредоточени финансови и други дейности, които ще доведат до облекчаване на бюджета на съдебната система в дългосрочен план;
- възприемането на двуетапно прилагане на модела /първоначално апробиране на модела в посочените РС преди въвеждане сред повече РС/ намалява риска от проявата на дефекти в алгоритъма и дава възможност за отстраняването им в хода на изпълнение на първия етап.

IV. Модел 2 за оптимизиране на районните съдилища

4.1. Описание на модел 2

По своята същност модел 2 представлява подход, при който два или повече районни съдилища съд в рамките на окръжен район се обединяват в един районен съд, като един от РС става приемащ РС, а другия/ите РС, чиято дейност се прехвърля.

Фигура 3 Визуално представяне на модел 2 за оптимизация на РС

Критерии за обединение на РС

За разлика от модел 1, при този модел се извършва пълно закриване на РС, като цялата му дейност /по правоприлагане, финансово-стопански дейности и управление на човешките ресурси/ се прехвърля към друг РС /приемащ РС/. Поради тази причина изборът следва да се базира на ясни критерии за преценка, като:

- Натовареност по показатели за ефективност
- Достъп до правосъдие
- Население
- Численост на съдиите
- Специфични фактори с определена тежест само за определени районни съдилища – напр. географско положение, гранични райони и др.

4.2. Правна рамка

Реализирането на модел 2, аналогично на описаното по модел 1, е обвързано с извършването на подробен анализ на нормативните актове, имащи отношение към съдебната карта и по-конкретно броя, районите и седалищата на районните съдилища в страната. Както е посочено и по-горе, анализът ще е предмет на дейност 1.8. „Изготвяне на пакет от предложения за изменение и допълнение на действащото законодателство за въвеждане на оптимизирана съдебна карта“ и ще включва:

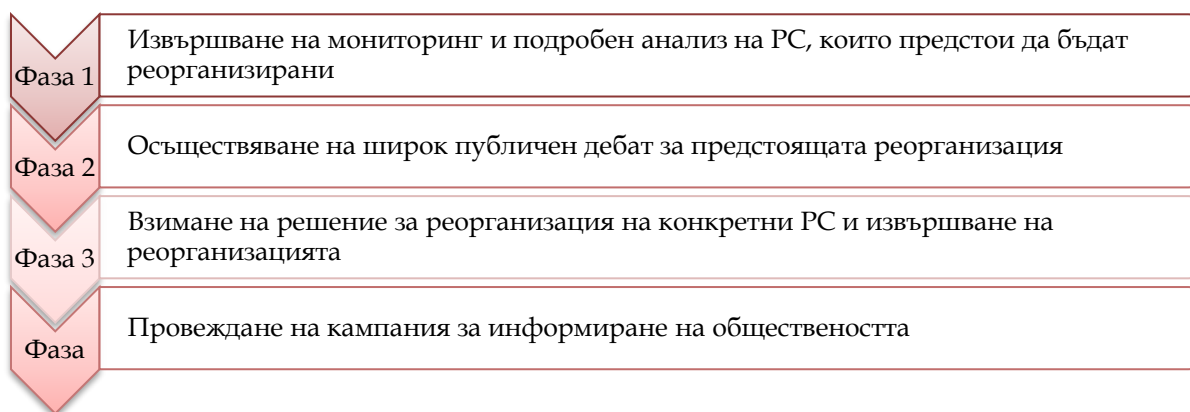
- Закон за съдебната власт²² - анализ на разпоредбите, свързани с броя, районите и седалищата на районните съдилища в страната, както и с работата на съдиите по вписвания и държавните съдебни изпълнители;
- Устройствен правилник на Министерство на правосъдието²³ - работата на съдиите по вписвания и държавните съдебни изпълнители.

Следва да се отбележи, че към настоящия момент е в сила разпоредбата на чл.30, ал.2, т.7 от Закона за съдебната власт, съгласно която Пленумът на Висшия съдебен съвет „по предложение на една от колегии след съгласуване с министъра на правосъдието или по предложение на министъра на правосъдието, а по отношение на военните съдилища – след съгласуване с министъра на отбраната, определя броя, съдебните райони и седалищата на районните, окръжните, военните, административните и апелативните съдилища и прокуратури, създава и закрива съдилища и прокуратури, променя тяхното седалище и определя населените места, в които се разкриват териториални отделения към съответния районен съд и към съответната районна прокуратура“.

4.3. Фази и дейности за реализиране на модел 2. Финансови, времеви и човешки ресурси

Реализацията на модел 2 на реорганизация на районните съдилища предполага преминаването на четири основни фази /показани на фигура 4/, в рамките на които са включени определен набор от дейности и съответно необходимите за това финансови, времеви и човешки ресурси.

Фигура 4 Основни фази при реализирането на модел 2 за оптимизация на РС

В рамките на посочените основни фази следва да бъдат извършени конкретни дейности и отделени съответните ресурси за тях.

²² Обн., ДВ, бр. 64 от 7.08.2007 г., посл. изм. и доп., бр. 11 от 7.02.2020 г.

²³ Приет с ПМС № 38 от 23.02.2015 г., обн., ДВ, бр. 16 от 27.02.2015 г., в сила от 27.02.2015 г., посл. изм. бр. 15 от 21.02.2020 г., в сила от 1.07.2020 г.

Фаза 1: Извършване на подробен анализ на РС, които предстои да бъдат реорганизирани

Настоящата фаза обхваща две взаимно свързани дейности.

Първата дейност обхваща мониторинг на съдебната система, който се извършва по избраните базови критерии²⁴ с цел получаване на информация за районни съдилища, при които е налице:

- много ниска или много висока натовареност на районен съд като цяло и индивидуалната на магистратите;
- липса на кадрова обезпеченост с магистрати и служители - неколккратно проведени процедури и/или прекратени процедури за избор поради липса на кандидати;
- малко население на районите на действие на районен съд;
- особености на района от гледна точка на географско положение;
- др.

Втората основна дейност е изготвяне на анализ по критериите за натовареност, административна структура, ефективност и ефикасност²⁵; социално-икономически и демографски фактори за избраните районни съдилища в следствие на прилагането на мониторинга.

Въз основа от данните на изготвените анализи следва да се изготви План за реорганизация и кратка информация за Плана, която да послужи за целите на Фаза 2.

Планът за реорганизацията следва да засяга следните важни въпроси:

- Определяне на РС, подлежащ на закриване;
- Определяне на правоприменик;
- Преструктуриране на съдебните райони, там където се предвижда реорганизацията;
- Определяне на броя на магистратите и съдебните служители в приемащия РС.

Важни моменти, които следва да бъдат отчетени при реализирането на Фаза 1:

- При изготвянето на анализите под внимание следва да се вземат и достъпността на населението до органите на съдебна власт, отдалечеността и наличието на обществен транспорт;
- Да се оцени нуждата от правосъдие в съответния регион, в т.ч. да се оцени нуждата от съществуване на органи на съдебната власт в отделните населени места и обединението им в по-големи райони или области;
- Да се проучва въздействието от прехвърлянето на дейността на по-малки районни съдилища към съдилищата, които ще ги поемат, така че последните да не се окажат претоварени, като се прецени и възможността за организация на работа и контрол.

Фаза 2: Осъществяване на широк публичен дебат за предстоящата реорганизация

Целта на Фаза 2 е реформирането на съдебната карта да не се извършва фрагментирано и да се осъществи след широк публичен дебат, с участието на всички заинтересовани страни.

²⁴ Базовите критерии са приети с Доклад „Значението на районните съдилища в структурата на съдебната система. Критерии за промяна на съдебната карта в районите съдилища.“, приет от ВСС с решение по Протокол № 40/15.07.2015 г.

²⁵ Критериите по показатели Натовареност, Административна структура, Ефективност и Ефикасност, както и информация за социално-икономическите и демографски фактори са разработени в рамките на дейност 1.3. „Анализ на състоянието на съдилищата и прокуратурите“

Основните дейности в рамките на тази фаза са организирани и провеждани на публичен дебат с участие на всички заинтересовани страни от районите на съдилищата, които предстои да бъдат реорганизирани, както и отразяване на препоръки от публичния дебат в изготвения План за реорганизация.

Важни моменти, които следва да бъдат отчетени при реализирането на Фаза 2:

- Извършване на внимателен подбор на заинтересованите страни, с които да се осъществи публичния дебат с цел обхващане на максимално широк кръг;
- Комуникиране на принципите и целите за реорганизация на съдебната карта с цел балансиране на натовареността на отделните органи на съдебна власт и ненарушаване достъпа до правосъдие;
- Много ясно комуникиране на Плана за реорганизация;
- Ангажиране на участващите районни съдилища, за да се гарантира, че реформата на съдебната карта ще бъде разбрана и подкрепена от хората, отговорни за нейното изпълнение.

Фаза 3: Взимане на решение за реорганизация на конкретни РС и извършване на реорганизацията

Фаза 3 е същинската фаза или самата реорганизация на избраните районни съдилища. В рамките на тази фаза се включват следните дейности, гарантиращи успешната реорганизация на районните съдилища:

3.1. Подготвителната дейност за настоящата фаза е провеждана на заседание на Пленума на ВСС, с което се взема решение за реорганизация и сливане на два или повече РС и приемане на изготвения План за реорганизация. Стъпките за тази дейност са:

- 3.1.1. Вземане на решение на Съдийска колегия и изготвяне на предложение до Пленума на ВСС;
- 3.1.2. Съгласуване на предложението с министъра на правосъдието;
- 3.1.3. Внасяне на съгласуваното предложение за обсъждане на Пленума на ВСС;
- 3.1.4. Вземане на решение от Пленума на ВСС, съобразно правомощията му по чл.30, ал.2, т.7 от ЗСВ за закриване на РС, определянето на структурата и районите на компетентност на РС по следните пунктове:
 - граници на районите;
 - РС – правоприменник/ци на закрития/те РС;
 - дата на закриване на определените за това РС;
 - структура и райони на компетентност на РС;
 - възлагане на компетентности на административните ръководители.

След осъществяването ѝ предстоят същинските дейности по реорганизацията:

3.2. Реорганизиране на дейността, свързана с човешки ресурси:

- 3.2.1. Разкриване на щатни бройки за магистрати в приемащия РС в зависимост от щата на РС, чиято дейност се прехвърля и преназначаването им без провеждане на конкурс по чл. 194, ал.1 от ЗСВ – в т.ч.:
 - правопримемащия РС изготвя акт за изменение на акта за заемане на длъжност на съответния магистрат;
 - с надлежен опис се извършва предаване на кадровите досиета в оригинал между двата РС;
 - други дейности, свързани с оформяне на документацията на кадровите досиета на магистратите.

3.2.2. Определяне на броя и видовете длъжности на съдебните служители в администрациите на приемащия РС и изменение/прекратяване на трудовите правоотношения със съдебните служители съобразно определените брой и длъжности, по конкретно:

- прекратяване на трудовите правоотношения със служителите в съответствие с разпоредбите на КТ;
- по предложение на административния ръководител на приемащия РС до СК се взема решение за увеличаване на щатната численост с необходимите с оглед натовареността щатни бройки за съдебни служители;
- с надлежен опис се извършва предаване на кадровите досиета в оригинал между двата РС;
- други дейности, свързани с оформяне на документацията на кадровите досиета на съдебните служители.

3.2.3. Уредба на въпросът, свързан с дейността на държавни съдебни и изпълнители и съдии по вписвания:

- съгласно разпоредбата на чл. 265 от ЗСВ, държавните съдебни изпълнители се назначават от министъра на правосъдието след провеждане на конкурс.
- по отношение на съдиите по вписвания – съгласно разпоредбата на чл. 279 от ЗСВ броят на съдиите по вписванията се определя от министъра на правосъдието. Министърът на правосъдието може да насрочи конкурс и по предложение на председателя на районния съд.

Забележка: посочените разпоредби ще бъдат обект на правния анализ по дейност 1.8 при избор на настоящия модел.

3.2.4. Обучение на персонала през преходния период.

3.3. Реорганизация на същинската дейност по правораздаване, включва:

3.3.1. Разпределяне на делата

3.3.2. Организиране на деловодната работа и използване на електронната система.

3.4. Реорганизация на финансово-стопанската дейност и сграден фонд:

3.4.1. Разрешаване на въпроса с ползването на недвижимата собственост

- анализ на необходимостта от допълнителни помещения и сграден фонд на приемащата РС / в приемащия РС, в който ще е седалището на двата обединени РС следва да се осигури пространство за съхранение на делата, включително пространство за адвокати, граждани, услуги за поддръжка и др.;
- изготвяне на предложение чрез Комисия „Управление на собствеността“ при ВСС и вземане на решение от Пленума на ВСС за промяна в правните актове за предоставяне право на управление/ползване и промяна на решения на Пленума на ВСС за възлагане стопанисването на недвижимите имоти по апелативни райони по отношение на съответния РС, чиято дейност се прехвърля.

3.4.2. Реорганизация на финансово-стопанската дейност – в т.ч.:

- прекратяване като разпоредители с бюджет на РС, чиято дейност се прехвърля;

- закриване на банковите сметки на РС, чиято дейност се прехвърля и уведомяване от страна на ВСС на Министерство на финансите и обслужващите банки за решението за закриване/;
- закриване на БУЛСТАД и кодове в СЕБРА на РС, чиято дейност се прехвърля /изготвяне на предложение и вземане на решение от Пленума на ВСС за закриване на банковите сметки, кодове в СЕБРА и кодове по БУЛСТАТ от датата на закриване на определения/те РС;
- извършване от комисия на приемащия/ите РС пълна инвентаризация на движими и недвижими вещи, парични средства, вземания и задължения с доставчици и клиенти, поети ангажименти по договори;
- организиране на предаването и приемането на финансово-счетоводните документи, движимо и недвижимо имущество и счетоводен архив

Важни моменти, които следва да бъдат отчетени при реализирането на Фаза 2:

- Постоянна на комуникацията на органите на съдебна власт с други държавни и общински органи, с оглед обмен на данни и информиране за хода на реформата;
- Осигуряване на адекватни връзки между съдебните служби и механизмите за алтернативно разрешаване на спорове, като правни консултации и информация, посредничество и арбитражни услуги.

Фаза 4: Провеждане на кампания за информиране на обществеността

Целта на последната фаза е осигуряване на достатъчна информация за обществеността за реализирането на реформата на съдебната карта.

Дейностите включват изготвяне на съобщения към широката общественост, които информират за всяка фаза на реформата - подготовката, реализацията и ефектите от нея, както и правилното планиране и провеждане на самата кампания /чрез използването на местни и национални медии, интернет страници на местните власти и заинтересованите страни и др./

В таблицата по-долу са описани конкретните дейности по фазите и необходимите за реализирането им ресурси.

Таблица 6 Необходими ресурси за реализирането на модел 2 за оптимизация на РС

Фаза 1: Извършване на мониторинг и подробен анализ на РС, които предстои да бъдат реорганизирани			
Дейности по фаза 1	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времени ресурс
1.1. Мониторинг на съдебната система	-	-	постоянен
1.2. Изготвяне на анализ за натовареност, административна структура, ефективност и ефикасност; социално-икономически фактори ²⁶	Възнаграждения за експерти Средства в случай на външно възлагане	2 ма експерти анализи и прогнози	1 месец
1.3. Изготвяне на План за реорганизация	Възнаграждения за експерти Средства в случай на външно възлагане	експерти финансист, човешки ресурси, магистрати, административни ръководители на РС	2 седмици

²⁶ Под внимание да се вземат и достъпността на населението до органите на съдебна власт, отдалечеността и наличието на обществен транспорт

1.3. Изготвяне на кратка информация от изготвения анализ и План за целите на Фаза 2	<i>Възнаграждения за експерт</i>	<i>1 експерт от ВСС</i>	<i>1 ден</i>
Фаза 2: Осъществяване на широк публичен дебат за предстоящата реорганизация			
Дейности по фаза 2	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времеви ресурс
2.2. Организиране на публичен дебат с участие на всички заинтересовани страни в района на приемащия РС, и РС, чиято дейност се прехвърля	<i>Възнаграждения за експерти Средства в случай на външно възлагане</i>	<i>организатори, ПР специалисти</i>	<i>2 седмици</i>
2.2. Провеждане на публичен дебат	<i>Възнаграждения за експерти Средства в случай на външно възлагане</i>	<i>организатори, ПР специалисти, експерти, изготвили анализа и Плана</i>	<i>1 ден</i>
2.3. Отразяване на препоръките от обсъждането в Плана за реорганизация	<i>Възнаграждения за експерти</i>	<i>изготвили анализа и Плана за реорганизация</i>	<i>1 ден</i>
Фаза 3: Взимане на решение за реорганизация на конкретни РС и извършване на реорганизацията			
Дейности по фаза 3	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времеви ресурс
3.1. Провеждане на заседание на Пленума на ВСС, с което се взима решение за реорганизация и приемане на План за реорганизация	<i>Възнаграждения за членове на СК; Административни разходи за провеждане на заседанията</i>	<i>членовете на СК на ВСС</i>	<i>2-3 заседания по 4 часа</i>
3.2. Реорганизация на дейността, свързана с човешките ресурси	<i>Възнаграждения за експерти</i>	<i>Експерти от ВСС - ЧР, служители, административни ръководители и магистрати от определените за реорганизация РС</i>	<i>3-8 месеца</i>
3.3. Реорганизация на същинската дейност по правораздаване	<i>Възнаграждения за експерти</i>	<i>Експерти от ВСС, служители, административни ръководители и магистрати от определените за реорганизация РС</i>	<i>3-8 месеца</i>
3.4. Реорганизация на финансово-стопанската дейност и сграден фонд	<i>Възнаграждения за експерти</i>	<i>Експерти от ВСС, служители и магистрати от определените за реорганизация РС</i>	<i>3-8 месеца</i>
Фаза 4: Провеждане на кампания за информиране на обществеността			
Дейности по фаза 4	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времеви ресурс
4.1. Изготвяне на съобщения за информиране на	<i>Възнаграждения за експерти</i>	<i>ПР експерти</i>	<i>Преди, по време и след</i>

обществеността за всяка фаза от реформата			реализиране на плана
4.2. Информирание на обществеността	Възнаграждения за експерти	за ПР експерти ИТ експерти	Преди, по време и след реализиране на плана

Таблица 7 Линеен график за реализиране на фазите

Фази	Месеци									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Фаза 1	■	■								
Фаза 2			■							
Фаза 3				■	■	■	■	■	■	■
Фаза 4	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

4.4. Силни и слаби страни на модел 2

За идентифицирането на силните и слабите страни на модел 2 за реорганизация на районни съдилища е приложен SWOT анализ.

- **Силни страни** – предимства и ползи на модел 2
- **Слаби страни** – недостатъци, идентифицираните проблеми на модел 2

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Преодоляване на неравномерната натовареност в определените за реорганизация РС • Специализация на съдиите и подобряване качеството на правораздаване • Оптимизиране на заетостта на служителите и постигане на оптимално съотношение между тях и магистратите • Оптимизиране на средствата за поддръжка на администрацията на районните съдилища • Информирание на широката общественост преди, по време и след осъществяване на реорганизацията 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на съгласие на заинтересованите страни при потенциална реорганизация • Машабността на модела ангажира едновременно значителни времеви и човешки ресурси за осъществяване на оптимизацията на РС по модел 2 • Проявлението на крайния ефект от прилагането на модела ще се отложи във времето, което може да разколебае заинтересованите страни в правилността на избора на модел • Прилагането на модела изисква средства, човешки ресурси и от 3 до 8 месеца за реализация

4.5. Финансов анализ и прогнозна оценка за влиянието на предложения модел 2 върху бюджета и ефикасността на съдебната система в дългосрочен план

Финансовият анализ и оценката на прогнозното влияние на модел 2 върху бюджета и ефикасността на съдебната система е базиран основно на:

- спецификата и основните характеристики на модел 2, които биха имали финансово отражение върху структурата и величината на разходите;

- прогнозна оценка на влиянието на модела върху бюджета и ефикасността на базирана на анализа по отношение на ефикасността, извършен в рамките на Дейност 1.3.

Закриването на дадена РС и прехвърлянето изцяло на функциите ѝ към РС – правоприемник потенциално би повлияло основно върху оптимизацията на следните групи разходи от бюджета:

- ✓ **Разходи за възнаграждения на персонала** – и тук, както и при финансовия анализ на модел 1 оптимизацията би засегнала предимно щатната численост на съдебните служители и по-специално на общата администрация. Основна причина за това, е че административните дейности, предимно свързани с финансово-стопанските дейности ще бъдат обединени и няма да е налице необходимост от поддържане на задължителния брой персонал за извършването на тези дейности за два самостоятелни органа на съдебната власт. *Например, планиране, изпълнение и отчитане на бюджет, обслужване на банкови сметки, поддръжка на материална база и др.*

Влиянието на този вид разходи върху бюджета ще бъде най-сериозно предвид факта, че 91,29% от разходите на районните съдилища представляват плащания за работни заплати и възнаграждения, включително осигурителни вноски. Влиянието е изчислено по-долу.

- ✓ **Разходи за поддръжка и ползване на материално-техническа база /включително режимни разходи/ и сграден фонд** – оценката на влиянието на този вид разходи върху бюджета са изцяло зависими от конкретната ситуация за всяка от отделните структури, които могат да бъдат включени в реорганизация по модел 2. В случаите, в които определения за закриване РС разполага със собствена материално-техническа база и сграден фонд в населеното място, решенията биха могли да бъдат или безвъзмездното им прехвърляне на друга структура от съдебната власт или отдаването им под наем и т.н. Във всички случаи, разходите за поддръжката им в бюджета биха били значително намалени и дори изцяло изключени. В случаите, в които определения за закриване РС е ползвала материално-техническа база и сграден фонд, собственост на друга структура (районен съд, общинска собственост или под наем), то оптимизацията на тези разходи би засегнала единствено разходите за поддръжка, режимните разходи и разходите за текущи ремонти. Не без значение за величината на този вид разходи е наличието или липсата на достатъчен сграден фонд и помещения на правоприемащия РС, в които да бъдат настанени магистратите и служителите от закрития РС, както и архива. В този смисъл икономии от средства в бюджета на закрития РС или част от тях ще бъдат необходими за осигуряването на нужната материално-техническа база на правоприемника. В *таблица 3* по-горе е представена информация за собствеността на сградния фонд и разходите за текущ ремонт на пилотните РС, включени в детайлния анализ, извършен по Дейност 1.5.

Влиянието на този вид разходи предвид това, че по-голямата част от сградите на пилотните РС са собствени или предоставени за безвъзмездно ползване не е голямо. Оптимизация на бюджета в посока намаление може да се прогнозира по отношение на разходите за ремонт, поддръжка и режимни разходи за ползваната от закритите РС. От друга страна, е възможно завишаване на този вид разходи за РС – правоприемник.

- ✓ **Разходи за командировки и транспорт** – оценката на влиянието на този вид разходи върху бюджета е в пряка зависимост от решението за обхвата на

населените места в съдебния район на РС – правопримемник. Логично, оптимизацията на РС по модел 2 следва да доведе до увеличаването на този вид разходи, за да бъде гарантирано изпълняването на функциите на РС в населените места, обслужвани от закрития РС. Размерът на това увеличение зависи от спецификата на съдебните райони във всеки конкретен случай.

Влиянието на този вид разходи върху бюджета може да се прогнозира в посока увеличение, като конкретните размери зависят изцяло от начина по който ще бъде организирана работата в РС – правопримемник.

В обобщение, резултатите от финансовия анализ и прогнозната оценка за влиянието на диференцирания модел върху бюджета и ефикасността на районните съдилища в дългосрочен план показват, че спецификата на модела не дава възможност за конкретизиране на изменението във величините на идентифицираните, в следствие от анализа, типове разходи поради две основни причини:

- Първо – моделът предполага частична оптимизация на районните съдилища, изборът на които е следствие от множество фактори. Спецификата на всеки от районните съдилища по отношение на големина, обхват на съдебния район, структура и съответно численост и бюджет, както и уникалността за всеки отделен случай на връзката между РС за закриване и правопримемния РС не допуска прилагането на унифициран подход за конкретизиране на величината на изменение на съответните разходи, което да определи влиянието на реформата върху бюджета на съдилищата като цяло;
- Второ – наличието на различни варианти за прилагането на модел 2. Многообразието от възможни подходи за реализацията на модела от една страна би позволило на вземащите решения за оптимизация на районните съдилища да индивидуализират модела съобразно конкретната специфика. От финансова гледна точка, обаче многовариантността възпрепятства конкретизирането на параметрите за изменение в бюджета на съдилищата.

В заключение, финансовият анализ и прогнозната оценка на влиянието на диференцирания модел върху бюджета и ефикасността на съдилищата в дългосрочен план следва да се използват като методическа рамка за потенциалния ефект от оптимизацията за всеки отделен случай върху идентифицираните в хода на анализа типове разходи и посоката на изменение на величината им.

4.6. Анализ по критериите за „Натовареност“, „Административна структура“, „Ефективност“ и „Ефикасност“

Извън финансовият анализ и прогнозната оценка за влиянието на предложения модел 2 е извършен и анализ по критериите за „Натовареност“, „Административна структура“, „Ефективност“ и „Ефикасност“ чрез съпоставяне на данни по отделните критерии за пилотно избраните районни съдилища. Данните и анализа са представени по-горе в *таблицы 4 и 5* при описанието на модел 1. Целта на представяне на посочения анализ е да се установи дали при реализиране на модел 2 ще се постигне по-балансирана натовареност между съдиите и съдебните служители в при пилотно избраните районни съдилища, и да бъдат обосновани изведените предложения за конкретни реорганизации и/или обединения по места.

Анализа на данните по показателите за РС Елхово и РС Тополовград и РС Сливница и РС Костинброд показва следното:

- По показателите по критерии „Натовареност“ се наблюдава доближаване до средните стойности за всички районни съдилища, т.е. постига се балансиране на натовареността;

- по показателите за „Ефективност“ се наблюдава доближаване до средните показатели за всички районни съдилища в страната при прилагане на модела;
- по показателите за „Ефикасност“ също се наблюдава доближаване до средните показатели за пилотните РС при прилагане на модела.

4.7. Изводи и предложения за конкретни реорганизации по модел 2

Въз основа на финансовия анализ и данните от анализа на показателите в т.4.6 може да бъдат изведено следното предложение за конкретни реорганизации: за двете групи пилотно изследвани районни съдилища: РС Елхово и РС Тополовград и РС Сливница и РС Костинброд може да се приложи пилотно модел 2, в случай че същият бъде приет от Пленума на ВСС, след проведените обсъждания по дейност 1.7.

Обосновка на предложението:

- при съпоставянето на показателите се наблюдава доближаване до средните стойности по ключовите показатели, което от своя страна ще доведе до балансиране на неравномерна натовареност;
- административно-териториалното разположение на посочените групи РС позволява прилагането на модел 2;
- данните от финансовия анализ показват, че при прилагането на модела ще бъде облекчен бюджета на съдебната система в дългосрочен план основно по отношение на разходите за възнаграждения на съдебни служители. Облекчение ще бъде постигнато и при разходите за поддръжка и ползване на материално-техническа база /включително режийни разходи/ и сграден фонд, но следва да се отбележи, че те ще бъдат в много малък размер предвид структурата на бюджета на РС;
- възприемането на двуетапно прилагане на модела /първоначално апробиране на модела в посочените РС преди въвеждане сред повече РС/ намалява риска от проявата на дефекти в алгоритъма и дава възможност за отстраняването им в хода на изпълнение на първия етап.

V. Модел 3 за реорганизация на районните съдилища

5.1. Описание на модел 3

По своята същност модел 3 представлява комплексен подход, при който се осигурява възможност за мобилност на съдебните служители в районните съдилища в рамките на даден окръжен съд на база на определени стандарти за численост.

Основната цел на модела е осигуряването на балансирана натовареност на районните съдилища в рамките на окръжен съд при вариращо през текущата година постъпление на делата. Прилагането на мобилността ще даде възможност в случаите, в които в даден районен съд постъпват дела в по-голям обем от предварително планираното за съответната година и/или при временно дългосрочно отсъствие на служители, такива да бъдат премествани от по-слабо натоварен районен съд без промяна на длъжностно и щатно разписание.

Мобилността е процес, при който съдебен служител заема длъжност в друг районен съд в съдебния район на съответния окръжен съд след сключване на писмено тристранно споразумение между него и органите по назначаване. При прилагането на мобилността на съдебните служители не се изисква промяна в разписанието на длъжностите на съответните районни съдилища. Споразумението за мобилност се сключва с определен срок, максимум до изтичането на календарната година. В случай, че осигурената чрез мобилност численост на служители се счете за необходима и през следваща календарна

година, процедурата по мобилност се прекратява, а промяната на числеността се извършва чрез установената процедура за изменение на длъжностното и щатно разписание.

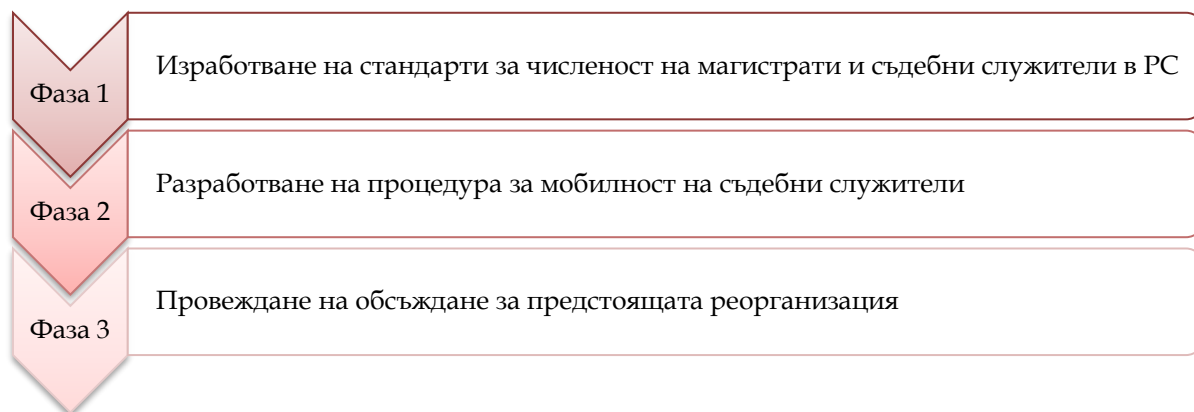
Моделът предвижда прилагането на мобилността да се базира на приети от ВСС стандарти за численост, които подлежат на периодична актуализация минимум два пъти годишно. Стандартът за численост на съдебните служители в районните съдилища следва да е в пряка зависимост от броя на магистратите. Стандартът за численост на магистратите следва да се базира на статистическата информация за броя на постъпилите дела за разглеждане.

Моделът предполага анализ на всички разработени показатели за натовареност, ефективност и ефикасност и анализ на Закона за съдебната власт с цел осигуряване на условия за прилагането му.

Към настоящия момент нито в Закона за съдебната власт, нито в друг нормативен акт са определени минимални стандарти за числеността на съдебните служители и магистратите в районните съдилища. Видно от данните в доклада за състоянието на районните съдилища в момента се наблюдава неравномерно разпределение на районните съдилища в страната, с оглед на броя на съдиите и съдебните служители, които работят в тях.

Реализацията на модел 3 на реорганизация на районните съдилища предполага преминаването на три основни фази /показани на фигура 5/, в рамките на които са включени определен набор от дейности и съответно необходимите за това финансови, времеви и човешки ресурси.

Фигура 5 Основни фази при реализирането на модел 3 за оптимизация на РС

В рамките на посочените основни фази следва да бъдат извършени конкретни дейности и отделени съответните ресурси за тях.

5.2. Правна рамка

Реализирането на модел 3, аналогично на модели 1 и 2 е обвързано с извършването на подробен анализ на нормативния акт, имащ отношение към назначаването на магистрати и съдебните служители и по-конкретно:

- Закон за съдебната власт²⁷ - анализ на разпоредбите, свързани с реда за назначаването и освобождаването на магистрати и съдебни служители в районните съдилища; класификатор на длъжностите, вкл. наименования на длъжностите, минималната образователна степен и други изисквания за съответната длъжност, възнаграждението за длъжността, ранг за длъжността и възнаграждение за ранг и др.;

²⁷ Обн., ДВ, бр. 64 от 7.08.2007 г., посл. изм. и доп., бр. 11 от 7.02.2020 г.

- В допълнение, чрез анализа на Закона за съдебната власт трябва да бъде изследван и въпросът за необходимостта от предоставяне на възможност за мобилност на съдебните служители в системата на районните съдилища.

Посоченият анализ, както е описано и по-горе ще бъде предмет на дейност 1.8. „Изготвяне на пакет от предложения за изменение и допълнение на действащото законодателство за въвеждане на оптимизирана съдебна карта“ след като се осъществи избор на модел в рамките на дейност 1.7 „Избор на модел за оптимизация на съдебната карта“.

5.3. Дейности за реализиране на модел 3. Финансови, времеви и човешки ресурси

Реализацията на модел 3 на реорганизация на районните съдилища предполага преминаването на следните основни фази:

Фаза 1: Изработване на стандарти за численост на магистрати и съдебни служители в РС

Въз основа на разработените доклади „Анализ на състоянието на съдилищата и прокуратурите“, където е извършен преглед и анализ на текущото състояние на районните съдилища, тяхната ефективност и ефикасност, заедно с влияещите социално-икономически и административно-териториални фактори следва да се изработят стандарти за численост на магистрати и съдебни служители в РС.

Важно е при изработването на стандартите да се осигури адекватен брой магистрати и съдебни служители в районните съдилища с цел:

- обслужване на делата;
- осигуряване на качество на работа;
- приемственост в случай на болест или отпуск;
- осигуряване на равномерна натовареност;
- възможности за специализация.

В рамките на тази първа фаза, определена от Съдийската колегия на ВСС работна група се планира да изготви съответните стандарти за численост, както следва:

- стандарт на численост на съдебни служители – стандартът следва да определи минималната численост на съдебни служители за един магистрат- например един деловодител на двама магистрати;
- стандарт за численост на магистрати – за базов критерии при определянето му следва да се използва брой дела за разглеждане – например един магистрат на 400 дела.

На база на изготвените и приети стандарти за численост в рамките на бюджетната процедура са съответната година се определя необходимата численост на персонала в районните съдилища.

Необходимите ресурси са експерти и магистрати, включени в работна група които да изготвят стандарта.

Срок: 4 месеца

Фаза 2: Разработване на процедура за мобилност на съдебни служители

В рамките на втората фаза от прилагането на модела се предвижда определена от Съдийската колегия на ВСС работна група да разработи процедура за мобилност на

съдебните служители²⁸. В работната група следва да бъдат включени и експерти по управление на човешките ресурси. В процедурата следва да бъдат определени като минимум условията, на които следва да отговарят съдебните служители, за които е приложима мобилността.

Моделът предвижда определянето на следните базови условия за преместване на съдебни служители:

1. Съдебният служител може да изпълнява длъжност в друг РС от съдебния район на съответния окръжен съд за определен срок, ако отговаря на условията за нейното заемане и трудовото му правоотношение е безсрочно.
2. Временното преместване в друг РС се извършва след сключване на писмено споразумение между органите по назначаване на изпращащият и приемащият РС и на съдебния служител по предложение и след съгласуване с административния ръководител на съответния окръжен съд. В споразумението се определят наименованието на длъжността, срокът за изпълнението ѝ, като служителът продължава да получава от изпращащият РС основната си месечна заплата. Органът по назначаване на изпращащият РС издава заповед за преместването.
3. Всички заповеди, свързани с трудовото му правоотношение в рамките на срока за изпълнението на новата длъжност, с изключение на тези за прекратяване на правоотношението, се издават от приемащият РС и се отразяват в трудовото досие на служителя, което се съхранява в приемащия РС.
4. Когато временното преместване в друг РС е свързано със смяна на населено място, органът по назначаването в приемащия РС е длъжен да изплати на съдебния служител:
 - пътните разноски за пътуване от местоживеенето до местоработата на служителя и обратно;
 - разходи за нощувки при необходимост.

Процедурата за мобилност е приложима единствено в случаите, в които служителят не променя местоживеенето си.

5. Изпълняването на длъжност в друг РС може да бъде предсрочно прекратено по искане на приемащия РС или на съдебния служител. Органът по назначаването на изпращащият РС издава заповед за прекратяване на преместването.

6. След изтичането на срока за временно изпълнение на длъжност в друг РС администрация, както и в случаите по т. 5, съдебният служител заема незабавно предишната си длъжност в изпращащият РС.

Съгласно разпоредбата на чл. 341, ал.2 от ЗСВ „Броят на съдебните служители в органите на съдебната власт се определя от колегиите по предложение на съответния административен ръководител съобразно степента на натовареност на органа на съдебната власт и след съгласуване с Комисия „Бюджет и финанси“. Посочената разпоредба следва да се анализира в доклада по дейност 1.8 „Изготвяне на пакет от предложения за изменение и допълнение на действащото законодателство за въвеждане на оптимизирана съдебна карта“ с цел осигуряване на възможност изготвения щат да бъде приет въз основа на прилагане на стандартите.

Необходимите ресурси са експерти и магистрати, включени в работната група, които да разработят процедурата за мобилност.

Срок: 4 месеца

²⁸ Мобилността на магистратите е уредена под формата на командироване в чл.227 от Закона за съдебната власт.

Фаза 3: Провеждане на обсъждане за предстоящата реорганизация

В рамките на третата фаза се предвижда обсъждане на разработените в рамките на първите две фази стандарти за численост и процедура за мобилност на съдебните служители след магистратите и служителите на съдилищата от всички нива. На база на обсъжданията се планира работната група да обобщи препоръките, да изготви евентуални промени в стандартите за численост и процедурата за мобилност на съдебните служители и да ги внесе за разглеждане и приемане от съдийската колегия на ВСС. След приемането им се предвижда одобрените материали да бъдат внесени за окончателно приемане от Пленума на ВСС.

Необходимите ресурси са експерти и магистрати, които организират провеждането на обсъждането и тез, включени в работните групи, отговорни за изготвянето на стандартите за численост и процедурата за мобилност.

Срок: 4 месеца

В таблицата по-долу са описани конкретните дейности по фазите и необходимите за реализирането им ресурси.

Таблица 8 Необходими ресурси за реализирането на модел 3 за оптимизация на РС

Фаза 1: Изработване на стандарти за численост на магистрати и съдебни служители в РС			
Дейности по фаза 1	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времеви ресурс
1.1. Сформиране на работна група за изготвяне на стандарти за численост	Възнаграждения на членове на Съдийската колегия на ВСС	Членове на съдийската колегия на ВСС	2 седмици
1.2. Изготвяне на стандарти за численост на магистрати и съдебни служители	Възнаграждения за членове на работната група Средства в случай на външно възлагане	Членове на работната група	2 месеца
1.3. Обсъждане и приемане на стандартите за численост от Съдийската колегия на ВСС	Възнаграждения на членове на Съдийската колегия на ВСС; Възнаграждения за членове на работната група	Членове на съдийската колегия на ВСС ; Членове на работната група	1 месец
1.4. Разглеждане и приемане на стандартите за численост от Пленума на ВСС	Възнаграждения за членове на ВСС	Членове на ВСС	2 седмици
Фаза 2: Разработване на процедура за мобилност на съдебни служители			
Дейности по фаза 2	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времеви ресурс
2.1. Сформиране на работна група за разработване на процедура за мобилност на съдебните служители	Възнаграждения на членове на Съдийската колегия на ВСС	Членове на съдийската колегия на ВСС	2 седмици
2.2. Разработване на процедура за мобилност на съдебните служители	Възнаграждения за членове на работната група Средства в случай на външно възлагане	Членове на работната група	2 месеца

2.3. Обсъждане и приемане на процедура за мобилност на съдебните служители от Съдийската колегия на ВСС	Възнаграждения на членове на Съдийската колегия на ВСС; Възнаграждения за членове на работната група	Членове на съдийската колегия на ВСС ; Членове на работната група	1 месец
2.4. Разглеждане и приемане на процедура за мобилност на съдебните служители от Пленума на ВСС	Възнаграждения за членове на ВСС	Членове на ВСС	2 седмици
Фаза 3: Провеждане на обсъждане за предстоящата реорганизация			
Дейности по фаза 3	Финансов ресурс	Човешки ресурс	Времени ресурс
3.1. Организиране на обсъждане с участие на всички заинтересовани страни от съдилищата	Възнаграждения за експерти Средства в случай на външно възлагане	организатори, ПР специалисти	2 седмици
3.2. Провеждане на обсъждането	Възнаграждения за експерти Средства в случай на външно възлагане	организатори, ПР специалисти	1 месец
3.3. Отразяване на препоръките от обсъждането на стандартите за численост и процедурата за мобилност на съдебните служители	Възнаграждения за членовете на работните групи	Членове на работните групи	1 месец
3.4. Обсъждане на промените и окончателно приемане на стандартите за численост и процедурата за мобилност на съдебните служители от Съдийската колегия на ВСС	Възнаграждения на членове на Съдийската колегия на ВСС; Възнаграждения за членове на работните групи	Членове на съдийската колегия на ВСС ; Членове на работните групи	1 месец
3.5. Разглеждане и окончателно приемане на стандартите за численост и процедурата за мобилност на съдебните служители от Пленума на ВСС	Възнаграждения за членове на ВСС	Членове на ВСС	2 седмици

Таблица 9 Линеен график за реализиране на фазите

Фази	Месеци											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Фаза 1												
Фаза 2												
Фаза 3												

5.4. Силни и слаби страни на модел 3

За идентифицирането на силните и слабите страни на модел 3 за реорганизация на районни съдилища е приложен SWOT анализ.

- **Силни страни** – предимства и ползи на модел 3
- **Слаби страни** – недостатъци, идентифицираните проблеми на модел 3

<i>СИЛНИ СТРАНИ</i>	<i>СЛАБИ СТРАНИ</i>
<ul style="list-style-type: none">• Изработване на стандарт за численост на магистрати и съдебни служители и процедура за мобилност на съдебните служители• Преодоляване на неравномерната натовареност в РС• Специализация на съдиите и подобряване качеството на правораздаване• Оптимизиране на заетостта на служителите и постигане на оптимално съотношение между тях и магистратите	<ul style="list-style-type: none">• Липса на съгласие на заинтересованите страни при потенциална реорганизация• Прилагането на модела изисква средства, човешки ресурси и около една година за реализация

5.5. Финансов анализ и прогнозна оценка за влиянието на предложението модел 3 върху бюджета и ефикасността на съдебната система в дългосрочен план

Финансовият анализ и оценката на прогнозното влияние на модел 3 върху бюджета и ефикасността на съдебната система е базиран основно на спецификата и основните характеристики на модел 3, които биха имали финансово отражение върху структурата и величината на разходите.

Потенциален ефект в посока оптимизиране на разходите на РС от въвеждането на стандарт за определяне на числеността на магистратите и съдебните служители може да се очаква в случаите, в които от анализа при съпоставянето на реалната численост в РС и приетите стандарти се открият значителни отклонения. Това може да доведе до необходимост от намаляване на числеността в РС с по-ниска натовареност и обратното – до необходимост от увеличаване на числеността в РС с висока натовареност. Финансовото изражение на влиянието на този ефект върху бюджета на съдебната власт би могло да бъде изчислено след приключването на процеса по разработването и приемането на стандартите за численост и извършването на сравнителен анализ с утвърдената численост в РС.

Приемането на стандарти за численост потенциално би повлияло основно върху оптимизацията на **Разходите за възнаграждения на персонала**. Влиянието на този вид разходи върху бюджета ще бъде най-сериозно предвид факта, че 91,29% от разходите на районните съдилища представляват плащания за работни заплати и възнаграждения, включително осигурителни вноски.

Другата част от модел 3, свързана с разработването на процедура за мобилност на съдебните служители сама по себе си не предполага наличието на сериозен ефект и потенциално влияние върху бюджета на съдебната власт. Евентуалното прилагане на процедурата има за цел изравняване на натовареност и не се очаква да доведе до оптимизиране на разходите. В дългосрочен план може да се прогнозира евентуалното увеличаване на **разходите за транспорт** за служителите, които по процедурата за мобилност ще изпълняват задълженията си в друг РС.

VI. Оценка на въздействието на предложената промяна

Независимо от спецификата на материята, свързана с оптимизацията на районните съдилища, оценката на въздействието от предложените три модела е съобразена с основните принципи и критерии, заложи в НАРЕДБАТА за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, приета с ПМС № 301 от 14.11.2016 г., обн., ДВ, бр. 91 от 18.11.2016 г., в сила от 18.11.2016 г., изм., бр. 5 от 17.01.2017 г., в сила от 18.11.2016 г. В конкретния случай, оценката на въздействието от прилагането на предложените модели се класифицира като предварителна оценка. В този смисъл при извършването ѝ са взети предвид и основните принципни положения, разработени в Ръководството за извършване на предварителна оценка на въздействието, прието с Решение № 728 на Министерския съвет от 05 декември 2019 г.

Цитираните по-горе документи са използвани основно за структурирането и провеждането на обществените консултации със заинтересованите от предложената оптимизация страни.

Оценката на въздействието е базирана на разработен за целта Консултационен документ ведно с приложен образец за изразяване на становищата на заинтересованите страни по предложените модели за оптимизация за районните съдилища.

Основните етапи от провеждането предварителна оценка на въздействието, приложими и в конкретния случай са:

1. Дефиниране на проблема
2. Определяне на целите
3. Идентифициране на заинтересованите страни
4. Анализ на въздействията на предложените модели
5. Сравняване на моделите

Първите три етапа от провеждането на предварителната оценка на въздействието са описани в предните раздели от настоящия доклад, включително и чрез разработването на отделните модели за оптимизация, които в случая изпълняват функцията на варианти за действие. Отделно от това, в предните раздели на доклада са изведени силни и слаби страни на всеки от моделите, както и финансов анализ и прогнозна оценка за влиянието на диференцирания модел върху бюджета и ефикасността на съдилищата в дългосрочен план, които са част от оценката на въздействието.

Поради това, настоящият раздел от доклада е концентриран към резултатите от проведеното обществено обсъждане със заинтересованите страни.

Дефиниране на проблема

В консултационния документ е включено подробно описание на причините, налагащи реорганизация на районните съдилища. Основно те са свързани с необходимостта за създаването на модел за оптимизиране на съдебната карта на районните съдилища и прокуратури и изготвяне на Пътна карта за реформа на териториалната структура на останалите съдилища.

Определяне на целите

Основната цел на оптимизацията на районните съдилища е създаването на условия за повишаване на ефективността и ефикасността от дейността им.

Конкретните цели на реформата са:

- Преодоляване на дисбалансите в натовареността на магистратите и съдебните служители в районните съдилища;

- Осигуряване на специализация в дейността на магистратите;
- Гарантиране на качеството на предоставяните от районните съдилища услуги за гражданите и обществото.

Целите на обществената консултация, дефинирани в Консултационния документ са от една страна да се запознаят заинтересуваните страни с предложените модели за оптимизация на районните съдилища и да бъде предоставена възможност на заинтересованите страни да изразят мнението си по предложените модели с цел избор на конкретен модел за оптимизация на съдебните структури на ниво районен съд и изготвяне на Пътна карта за реформа на съдебни структури от друга.

Идентифициране на заинтересованите страни

Съгласно изискванията на техническите спецификации, оценката на въздействието следва да се извърши върху дейността на структурите на местно ниво (регионалните и местни власти и представители на други юридически професии). В този смисъл в настоящата оценка на въздействието са обхванати заинтересованите страни в съдебните райони на изследваните по Дейност 1.5. районни съдилища.

Основните заинтересовани страни, включени в общественото обсъждане за целите на настоящата оценка на въздействието са:

- ВСС;
- Апелативни, окръжни и районни съдилища;
- Представители на местната власт;
- Представители на нотариални камари;
- Представители на частни/държавни съдебни изпълнители;
- Представители на адвокатските съсловия.

Разработените в рамките на изпълнение на Дейност 1.6. модели за оптимизация на районните съдилища бяха подложени на предварително обсъждане с представителите на ВСС и апелативните, окръжни и районни съдилища, включени в работните групи по проекта.

До останалите представители на заинтересованите страни в съдебните райони на изследваните по Дейност 1.5. районни съдилища беше изпратен разработения за целите на оценката на въздействието Консултационен документ, придружен с образец за изразяване на становищата на заинтересованите страни по предложените модели за оптимизация на районните съдилища /Приложение 2/.

В следващата таблица е представен броят на получените становища от представителите на отделните заинтересовани страни. Становищата са приложени към настоящия доклад /Приложение 3/.

Таблица 10 Получени становища от представители на заинтересованите страни

Вид на заинтересованата страна	Град, област	Брой получени становища
1. Представители на местната власт – в т.ч:		5
- областна администрация	Търговище, Смолян, Велико Търново, Чепеларе	4
- общини	Чепеларе	1
2. Представители на адвокатски колегии		0

Вид на заинтересованата страна	Град, област	Брой получени становища
3. Представители на нотариални камари	Костинброд, Смолян, Чепеларе, Елхово	4
4. Представители на частни (държавни) съдебни изпълнители	София	1

Тук е мястото да се отбележи, че в рамките на следващата Дейност 1.7. са предвидени десет обществени обсъждания на предложените модели, обхващащи максимално широк кръг от заинтересован страни с 50 участници (представители на районни, окръжни и апелативни съдилища, регионални и местни власти, нотариални камари, съдебни изпълнители, юристи, представители на гражданското общество и др.) във всяко събитие.

Анализ на въздействията на предложените модели

За целите на оценката на въздействието, в Консултацияния документ бяха дефинирани шест основни критерия (теми), по които заинтересованите страни да изразят становище. Чрез тях се целеше да бъде извършена същинската оценка на въздействията по всеки от моделите.

Темите, включени в процеса на консултация са, както следва:

- **Тема 1.** Очаквани ефекти (положителни и отрицателни) от прилагането на всеки от двата модела за оптимизация на районните съдилища върху натовареността на магистратите, числеността на персонала, оптимизация на разходите;
- **Тема 2.** Възможни социални въздействия от реализирането на всеки от двата модела за оптимизация на районните съдилища;
- **Тема 3.** Възможни икономически въздействия от реализирането на всеки от двата модела за оптимизация на районните съдилища;
- **Тема 4.** Възможни трудности и проблеми при прилагане на всеки от моделите за оптимизация на районните съдилища;
- **Тема 5.** Потенциални разходи и рискове за заинтересованите страни от прилагане на всеки от моделите за оптимизация на районните съдилища;
- **Тема 6.** Потенциални ползи и възможности за заинтересованите страни от прилагане на всеки от моделите за оптимизация на районните съдилища.

Данните от консултациите със заинтересованите страни са представени в следващата таблица като е направено обобщение за всяка от темите по отделните предложени модели. Извън зададените теми са отразени и други становища и коментари.

Таблица 11 Обобщение на становищата на заинтересованите страни по Консултацияния документ

Тема 1: „Очаквани ефекти (положителни и отрицателни) от прилагането на всеки от двата модела за оптимизация на районните съдилища върху натовареността на магистратите, числеността на персонала, оптимизация на разходите“	
Модел 1	
Положителни ефекти	Отрицателни ефекти
<ul style="list-style-type: none"> • Постигане на балансирана натовареност в рамките на окръжните райони. • Запазва се съществуването на съдилища в населените места, където се намира 	<ul style="list-style-type: none"> • Незначително намаляване на числеността на персонала и липса на оптимизация на разходите, както и занижен вътрешен контрол.

териториалното поделение на съда. По този начин: ще се ползва наличния сграден фонд и ще продължи процеса на правораздаване в близост до хората, живеещи в тези малки населени места; ще се запазят работните места на служителите от съдебната администрация и ще се ползват техните умения; може да се регулира различната натовареност между магистратите.

- Балансирана натовареност в рамките на окръжния район, оптимизиране на заетостта на служителите, специализация на съдиите.
 - РС Чепеларе е сред ниско натоварените районни съдилища. Оптимизацията на работата, при която натовареността на магистратите да е адекватна на средната за страната би могла да се постигне по начин различен от предложените три модела. До около 1998 г. в РС Чепеларе е работел един съдия, който е бил и негов административен ръководител - връщане на този модел на работа на съда, ще е по-удачно, отколкото преобразуването му в териториално отделение. Предимства: ще е ясно кой носи отговорност за работата на съда и администрацията. При предлагания модел отново би могла да се предвиди оптимизация на администрацията. До 2005 г. в по-малки районните съдилища като РС Чепеларе не са били налични щатове за главни счетоводители. Част от функциите на гл. счетоводител са били изпълнявани от административния секретар.
 - При този модел практически не би бил засегнат достъпът на гражданите до правосъдие, нито пък би се стигнало до обществена реакция.
 - Вече няколко години РС гр. Трън функционира като съд с щат за един съдия, който е и негов административен ръководител. Проучването на този модел на работа и включването му за дискусия намирам за необходимо и удачно за съдилища от типа на РС Чепеларе.
- Машабността на модела, ангажира значителни времеви и човешки ресурси.
 - Допълнителни разходи за пътувания на магистрати, както и за пощенски и куриерски услуги. Електронното правосъдие в България не е разработено на ниво, обезпечаващо комуникация между деловодители, секретари, магистрати, страни и адвокати изцяло в електронна среда, липсват електронни дела.
 - Обществеността не е информирана за оптимизацията и ефектите от реорганизацията.
 - Накърняване на гражданските и човешки права на населението на територията на съответната община, и на бизнеса. Липсват гаранции, и то разписани в закона, че ТО ще предоставя и има функциите да предоставя на населението правораздаване в обема, в който правораздава самостоятелен РС, както и ще предоставя другите услуги влизащи в дейността на съда. Ще се засилят негативните социално-икономически тенденции, които държавата следва да неутрализира, а не да засилва.
 - Възможно, е да се балансира натовареността на магистратите, но това във всички случаи ще доведе до понижаване качеството на правораздаване, както и до повишаване на разходите за осъществяването му, в случай че производство в ТО-Чепеларе се разглежда от командирован съдия от РС-Смолян например.
 - Липсва нормативна уредба за разпределяне именно на обема от функции и услуги, които ще може да изпълнява едно ТО. Предстои същата да бъде извършена, поради което дали едно ТО ще правораздава и осъществява услуги, в същия обем, както и самостоятелен съд - към момента е въпрос с неизвестни.
 - Влошаване на правораздаването: забавяне на правораздаването, доколкото администрирането и насрочването на делата ще се извършва от разстояние, без

да е обезпечена комуникация в електронна среда; при случайното разпределение на дела ще се достигне до ситуация, налагаща пътуването на страните, адвокатите и свидетелите до седалището на съда за извършване на съдопроизводствени действия, което ще оскъпи и затрудни правото на защита, имайки предвид затруднените транспортни връзки и усложнената, особено през зимата, пътна обстановка, поради релефа в Община Смолян.

- При евентуално преобразуване на РС – Чепеларе в ТО на РС Смолян за нас остава неясно кое ще е работното място на магистратите и как ще протича работния процес-образуването и разпределянето на делата.
- Липсва детайлизирано предложение относно практическото прилагане на Модел 1.
- При модела с ТО практически би се стигнало до липса на пряк надзор върху работата на магистратите и съдебната администрация от ръководителя, който се намира в съда в областния град.
- В ТО ще следва да има задължително един дежурен съдия, който ще се занимава с организационни въпроси-обслужване на Бюро съдимост, провеждане на разпити пред съдия, администриране на подадени молби и документи и т.н.
- Невъзможност за оптимизация дейността на съдиите по вписванията – в случай, че РС – Ямбол остане единствен РС би означавало в района да е с огромна площ и огромни разстояния между крайните северни села на Община Тунджа и Община Стралджа до крайните южни села на Община Тополовград и Община Болярво – територия, която ще обхваща може би 1/10 част от Южна България. През годините се поддържа голям обем сделки със земеделски недвижими имоти, договори за наем/аренда на такива имоти, както и при закононото изискване за незабавно нотариално производство и незабавното производство по вписвания. Това води и

до сравнително голям обем нотариални производства.

Модел 2

Положителни ефекти

- Балансирано натоварване на магистратите, намаляване на числеността на персонала и добра оптимизация на разходите.
- Преодоляване на непропорционалната натовареност в определените за реорганизация районни съдилища.
- Оптимизиране на администрацията.
- В случай на подход, при който РС-Чепеларе става приемащ дейността на друг съд - поддържам изразеното по отношение на модел 1 положително становище, което важи в пълна степен и оказва своя положителен ефект и по отношение на модел 2.
- Считам, че този модел ще създаде повече затруднения, отколкото ползи. Закриването на съд в едно населено място ще оптимизира процеса на работа в „приемащия“ съд, като съдиите ще бъдат равномерно натоварени, ще се обезпечи принципа на случайно разпределение на делата, възможно е да се въведе специализация, няма да има организационни проблеми в процеса на работа, обусловени от ползване на отпуски или отсъствие на магистрати.
- Преструктуриране на съдебните райони с оглед натовареността на отделните районни съдилища.
- Исторически, обслужването на територията на Община Тополовград от Районен съд в град Елхово, не е непознато за населението, и е съществувало дълги години. Мисля, че дори и най-отдалечените западни села на Община Тополовград са на по-близко разстояние до град Елхово от най-източните села на съставната на РС - Елхово територия на Община Болярово. Т.е. поемането на малкия РС-Тополовград от РС - Елхово, е най-логически поносимото състояние, което би могло да оптимизира съдебната карта в областта. Това би било и най-поносимото от гледна точка на реорганизация на работата на живущите в

Отрицателни ефекти

- Липса на съгласие на част от заинтересованите страни.
- Мащабността на модела, ангажира значителни времеви и човешки ресурси.
- Доста по-голям разход на ресурси и по-дълъг период от време за реализация.
- Отрицателните ефекти, изложени за модел 1, важат с пълна сила и за модел 2, като последния е още по-неблагоприятен и засилва всички отрицателни ефекти на модел 1, без да има свои положителни такива.
- Накърняване гражданските и човешки права на населението на територията на Община Чепеларе, лишаване от достъп до съд поради: силно пресечен планински терен /например с. Забърдо/, неблагоприятни климат и липса на редовен транспорт; населението е по-скоро с ниски към средни доходи и няма да може да си позволи придвижване до съда в областния град не само за явяване на дела, но и за получаване на други административни услуги като снабдяване със свидетелства за съдимост и др.
- Закриване на съдилища ще създаде трудности пред приемащия съд, като последният съд едва ли ще е обезпечен със съответния сграден фонд, позволяващ нормална работа на съдиите и служителите. Ще се ограничи и достъпа до правосъдие, като страните ще правят допълнителни разноски и ще отделят допълнително време, за да обезпечат участието си в процеса. Закриването на съд ще създаде затруднения за съдебните служители и магистратите, които живеят в населеното място, различно от това в което се намира „приемащия“ съд, като е възможно да възникне кадрови проблем пред последния посочен съд.
- Не е изградена платформа за електронно правосъдие.

град Тополовград съдебни служители, които ще пътуват най-много 27-28 км. в посоката до град Елхово, вместо пр. 70 км. до град Ямбол.

- Реформата на съдебната карта, според нас следва да е съгътствана с реформа на Бюрата „Съдимост“ , които да бъдат изведени от съдилищата в отделни структури, както е в другите държави в ЕС.

Модел 3

- Възможност за анализ на неравномерната натовареност в районните съдилища.
- Изработване на стандарт за численост на магистрати, съдебни служители и утвърждаване на процедурата за мобилност.
- Равномерна натовареност на съдилищата и оптимизиране на заетостта на служителите.
- При този модел се запазва съществуването и самостоятелността на структурите, което гарантира за гражданите осъществяваната и досега в пълен обем правораздавателна дейност. Запазват се районите на действие на всички засегнати от реформата съсловия и гилдии, сред които на нотариуси, адвокати и други. Това ще гарантира липсата на сътресения и засягане на пазара на съответните услуги. При този модел е гарантирана липсата на обществена съпротива, тъй като няма да бъдат засегнати нито бизнеса, нито гражданите. По отношение на този модел обществеността ще съдейства, а няма да пречи на реформата. Моделът е гъвкав и дава възможност да бъде приложен и по отношение на ротация и преразпределение не само на съдебните служители, но и на магистратите. Дава възможност административните ръководители да преразпределят магистрати и съдебни служители от по-ниско натоварените към по-високо натоварените структури. Чрез преразпределение на магистрати и съдебни служители, модела гарантира едновременно преразпределение на натовареността на отделните магистрати, а от друга създава възможност и за специализация на същите. Доколкото модела е гъвкав може да бъде съвместен и с
- Липса на съгласие на част от заинтересованите страни, вероятност от обективна невъзможност за прилагане на модела в някои райони и отлагане във времето на търсения ефект.
- Липса на съгласие на заинтересованите страни.
- Проявление на ефектите от модела след по-дълъг период от време..
- Липсата на съгласие от страна на засегнати магистрати и съдебни служители, но тази страна може да бъде преодоляна чрез съгласуване на графици със засегнатите. Със сигурност необходимите средства за пътни разноски няма да бъдат в по-голяма размер от необходимите за реализацията на модел 1. Считаю, че този модел има пренебрежително малко слаби страни в сравнение с другите модели, което е видно и от изготвената от Изпълнителят таблица - съпоставка на силни и слаби страни, при всеки от моделите.
- Предложения модел не може да функционира постоянно във времето. Прилаганото на този модел в един планински район е невъзможно, като мобилността ще принуди във времето съдебните служители да си намерят друга работа, за да продължат да живеят и работят в близост до местата, където са трайно установени.
- При третия модел, предвиждащ преместване на работното място на служители считаю, че ще се стигне до напускане на съответните деловодители/секретари, тъй като пътуването в района е трудно, дори при наличието на автомобил и умения за

друг мерки, засилващи благоприятните му ефекти, като промяна в законодателството относно местната подсъдност на гражданските дела.

- Предложения в настоящия модел 3 комплексен подход, ще позволи РС-Чепеларе да продължи да съществува като самостоятелна съдебна единица. Чрез заложената мобилност на съдебните служители и магистратите, ще се осигури и гарантира достъпа на гражданите на Общината до съд. Чрез преразпределение на магистрати и съдебни служители, модела гарантира едновременно преразпределение на натовареността на отделните магистрати, а от друга създава възможност и за специализация на същите, което осигурява в максимална степен целта на проекта, а именно да бъде балансирана натовареността в различните районни съдилища в страната ни. Единственото, което следва да се изработи при оптимизация по този модел са стандарти за численост на магистрати и съдебни служители, което улеснява този подход при реализацията му, в сравнение с другите два модела, които налагат множество законодателни промени, за да уредят съществуването на предложените там подходи.
- Ще се обезпечи еднаква натовареност на съдебните служители. Не мисля, че този модел може да функционира постоянно във времето. Прилаганото на този модел в един планински район е невъзможно.
- Мобилност на служителите, преодоляване на неравномерната натовареност, специализация на съдиите, оптимизиране на заетостта.

управлението му, освен това касае и личния живот на съответните лица.

- Дълъг времеви период за реализация.
- Въвеждането на модел 3 няма да създаде усещане за правна сигурност в нотариалните производства и в тези по вписванията на подлежащи на вписване актове.

Тема 2: „Възможни социални въздействия от реализирането на всеки от двата модела за оптимизация на районните съдилища“

Модел 1

Положителни въздействия

- По-добро качество на правораздаването.
- Запазване на досегашната възможност на гражданите и юридическите лица в населеното място където се намира РС, който се реорганизира за достъп до правосъдие, както и за защитата на правата на гражданите и на другите

Отрицателни въздействия

- Очаквано негативно отношение на живеещите в малкото населено място лица към промяната. Възможни критики към относително достъпа до правосъдие.
- Реализацията на този модел би довела до повишаване на миграцията на граждани на Общината към други населени места.

правни субекти посредством функцията на съда.

- Считам, че този модел е най - благоприятния, като ще се запазят до голяма степен работните места по малките населени места и ще се ползва съществуващия сграден фонд.
- Значително намаляване на броя и видовете длъжности на съдебните служители в администрациите на районните съдилища и териториалните поделения.

И това е така, предвид неминуемата оптимизация /съкращаване на персонала, която ще се извърши, ако бъде избран този модел на оптимизация на съдебната карта. Миграцията ще бъде провокирана и от липсата на гаранции, че оставащото териториално отделение, ще изпълнява всички функции на досегашния РС Чепеларе.

- Струпването на целия правен живот в едно населено място - единствено в главния град на област Ямбол, ще доведе още повече до културното и личностното обезличаване на южната част на региона, който съставлява външна граница на Евросъюза. Елхово, макар и малък град, е с градско самочувствие от края на 19 век.

Модел 2

Положителни въздействия

- Трудно, но възможно възприемане на правилността на предприетите промени.
- Познавайки особеностите на района и изхождайки от преливането на медицинските кадри при закриването на болницата в град Тополовград, може би вливането на РС-Тополовград в РС-Елхово ще бъде може би най-безболезненото решение и ситуация на населението на Община Тополовград – разстоянието и релефът на пътя до Елхово, като следващ голям град е малко и по-добро, в сравнение с другите възможности за града – до Харманли, Раднево/Гълъбово или Ямбол/Хасково.

Отрицателни въздействия

- Прехвърляне на съдиите и съдиите по вписвания ще доведе до увеличаване на административната тежест върху гражданите и ЮЛ, както и техните разходи за пътуване до съответните областни градове.
- Ще бъде затруднена досегашната възможност на гражданите и юридическите лица в населеното място където се намира РС, който се реорганизира за достъп до правосъдие, както и за защитата на правата на гражданите и на другите правни субекти посредством функцията на съда.
- Избирането на този модел ще доведе до масово напускане на съдебни служители, като прилагането на този модел ще се приеме крайно негативно от хората, живеещи в района на закрития съд.
- Окрупняването и закриването само на част от РС може да допусне субективизъм при подбора.

Модел 3

- Запазване или подобряване на досегашната възможност на гражданите и юридическите лица в населеното място където се намира РС, който се реорганизира за достъп до правосъдие, както и за защитата на правата на

- Вероятност за затвърждаване на усещането за формална промяна.
- Модела ще натовари съдебната система с разходи по отношение на командировъчни и др., свързани с мобилността.

гражданите и на другите правни субекти посредством функцията на съда.

- При този модел е гарантирана липсата на обществена съпротива, тъй като няма да бъдат засегнати нито бизнеса, нито гражданите.
- Запазва се броя на магистратите и в същото време и има гъвкавост в системата – магистратите се пренасочват, където са най-необходими в конкретния момент.

- Приемането на този модел ще доведе до постоянно текучество на кадри.

Тема 3: „Възможни икономически въздействия от реализирането на всеки от двата модела за оптимизация на районните съдилища“

Модел 1

Положителни въздействия

- Не се очаква значително положително икономическо въздействие върху бюджета на съдебната власт.
- Запазване на съществуващото към момента икономическо въздействие върху гражданите и юридическите лица в населеното място където се намира РС, който се реорганизира с оглед на това че достъпа на гражданите и на другите правни субекти до правосъдие ще се запази, тъй като поделението на РС ще се запази като локация.
- При избирането на този модел няма да се налагат допълнителни разходи от гледна точка на обезпечаване със сграден фонд и работни места.

Отрицателни въздействия

- Не се очаква значително положително икономическо въздействие върху бюджета на съдебната власт.
- Икономическите въздействия на модел 1 ще бъдат негативни за развитието на Община Чепеларе.
- Увеличаване на някои разходи-транспортни, за кореспонденция и т.н.
- Прекомерно натоварване на районния съд, намиращ се в областния град, във връзка с обезпечаване работата на закритите РС и разкритите на тяхно място ТО.

Модел 2

Положителни въздействия

- Възможен положителен ефект за бюджета на съдебната власт.
- Може би най-доброто икономическо решение е вливане на РС - Тополовград в структурата на РС - Елхово.

Отрицателни въздействия

- Ще повлияе негативно като икономическо въздействие върху гражданите и юридическите лица в населеното място където се намира РС, който се реорганизира с оглед на това че достъпа на гражданите и на другите правни субекти до правосъдие ще се усложни.
- Възможно преместване на седалищата на бизнес субектите, поради липса на гаранции за предоставяне на необходимите услуги от РС.
- В случай на закриване на РС Чепеларе, се застрашава сериозно сигурността на гражданите на общината, както и нейния икономически просперитет.

- Ще възникнат проблеми, свързани със сградния фонд на приемащия съд и закрития съд.
- Приемащите РС ще бъдат значително понатоварени след прехвърлянето на дейността и имуществото на закритите РС.

Модел 3

- Запазване или подобряване на съществуващото към момента икономическо въздействие върху гражданите и юридическите лица в населеното място където се намира РС, който се реорганизира с оглед на това че достъпа на гражданите и на другите правни субекти до правосъдие ще се запази, тъй като РС, който се реорганизира ще се запази като локация.
- Благоприятства икономическото развитие и институционалния облик на Общината, както и възможността за привличане на нови инвеститори на територията ѝ.
- За сметка на незначително увеличаване на разходите (пътни и квартирни) ще се постигне гъвкавост при осъществяване на правораздавателната дейност, съобразена с натовареността на РС в определен период.
- От страна за недвижимите имоти – публична държавна собственост, предоставени вече в управление на ВСС за нуждите на РС - Омуртаг, РС - Търговище, ОС - Търговище към момента на територията на град Търговище, няма възможност за предоставяне на други подходящи имоти за нуждите на съдебната система.
- Изборът на този модел ще се отрази негативно на доходите на „мобилните“ служители, като е възможно същите да предявят претенции за възстановяване на направени от тях транспортни и квартирни средства.
- Ако идеята е икономически разходи, не смятам, че ще бъде оптимално постигната.

Тема 4: „Възможни трудности и проблеми при прилагане на всеки от моделите за оптимизация на районните съдилища“

Модел 1

- Възможна неяснота, относно изпълнението на някои задължения на страни и участници в производствата пред съдилищата, съответно при упражняването на техните права. Неяснота и относно някои задължителни правила в рамките на изпълнителното производство, по-специално във връзка с разгласяване и провеждане на публични продани и обявяването на купувачи.
- Необходимост от допълнителни законодателни промени във връзка с това, че района не действа на нотариусите е свързан с района на съответния РС.
- Липсата на нормативна уредба и ясна законова регламентация при функционирането на едно такова териториално отделение, говори за несигурност на съществуването и функциите му. Затрудняване на обмена от документи между РС и ТО, нещо, което е видно и като последица от функционирането вече една година на прокуратурата в гр. Чепеларе, като териториално отделение.
- Проблеми, свързани с видовете дела, които ще се гледат в териториалните поделения.
- Прекомерно натоварване на РС в областния град, ако бъде закрит повече от един малък РС и същия бъде трансформиран в ТО.

Модел 2

- Възможни проблеми с достъпа до правосъдие, заради отдалеченото местоживее на част от гражданите от съответния районен съд.

- Липса на съгласие на заинтересованите страни.
- Необходимост от допълнителни законодателни промени във връзка с това, че района на действие на нотариусите е свързан с района на съответния РС.
- Липса на ясна представа и прогноза за действителния/ практическия ефект при оптимизиране на съдебната карта при този модел.
- Необходимост от продължително време за прилагането на модела, закриването на съд в едно населено място ще се възприеме от обществото като част от политика, насочена към обезлюдяване на малките населени места и отстъпване от „държавността“.
- РС може да допусне субективизъм при подбора и обединяването на РС в прекалено големи съдебни райони, би довело до прекомерна натовареност.

Модел 3

- Вероятно възникване на затруднения при командироването и квалификацията на служители, както и способността им за адекватна работа, съобразно правилата на конкретния съд.
- Липса на съгласие на заинтересованите страни.
- Продължителното време за организация на засегнатите от реорганизацията по този модел страни.
- Моделът е неприложим в рамките на региона, предвид отдалечеността между отделните съдилища и релефа на съдебния район.
- Реализирането на модела е обусловено от съгласието от страна на командированите служители, тъй като това може да се извърши само при изрична воля от тяхна страна.

Тема 5: *„Потенциални разходи и рискове за заинтересованите страни от прилагане на всеки от моделите за оптимизация на районните съдилища“*

Модел 1

- Увеличаване на разходите за придвижване на повечето заинтересовани лица, включително на гражданите, служителите на съда и на частните съдебни изпълнители и техни служители, във връзка с изпълнението на техните задължения в рамките на окръжния съд.
- При случайното разпределение на дела ще се достигне до ситуация, налагаща пътуването на страните, адвокатите и свидетелите до седалището на съда за извършване на съдопроизводствени действия, което ще оскъпи и затрудни правото на защита, особено имайки предвид затруднените транспортни връзки и усложнената, особено през зимата, пътна обстановка, поради географските особености.
- Този модел е най-приемливия, като няма да доведе до сериозни икономически разходи. Ще се запази и достъпа до правосъдие на живеещите в малките населени места.

Модел 2

- Увеличаване на разходите по отношение на гражданите и ЮЛ за пътуване до областния град.
- Евентуална необходимост от преместване на нотариалната кантора, с оглед на това, че ще бъде преместено седалището на РС в друго населено място, или ако е възможно и нотариалната кантора остане в населеното място, където сега е установена, ще се увеличат разходите и времето, необходими за вписване на документите, подлежащи на вписване, с оглед на това че РС и СВ ще бъде в друго населено място.
- Този модел ще изисква инвестиции, за да се обезпечи нормалното функциониране на приемащия съд. Възможно е възприемането на този модел за оптимизация да се политизира в обществото.
- Затрудняване достъпа на гражданите до правосъдие от районите на закритите РС.

Модел 3

- Не е ясно и доколко, ще е ефективна извършената реорганизация при една потенциална мобилност.
- Този модел ще създаде кадрови проблем пред съдебната администрация.
- Прилагането на модела изисква допълнително средства с оглед заплащането на пътни и квартирни разходи, както и по-дълъг период за успешна реализация.

Тема 6: „Потенциални ползи и възможности за заинтересованите страни от прилагане на всеки от моделите за оптимизация на районните съдилища“

Модел 1

- Минимално повишаване на качеството на правораздаване.
- По-добро качество на правораздаването.
- Ще се реши проблема с неравномерната натовареност и ще се оптимизират разходите за функциониране на съдилищата.
- Достъпът на гражданите до правосъдие не е ограничен, поради запазването на съдебни структури във всички съдебни райони.

Модел 2

- Ще се реши проблема с неравномерната натовареност и ще се оптимизират разходите за функциониране на съдилищата.
- Съкращаване на финансови разходи за поддръжка на съдебни структури в райони с ниска натовареност.

Модел 3

- Модела е гъвкав и дава възможност да бъде приложен и по отношение на ротация и преразпределение не само на съдебните служители, но и на магистратите. Иначе казано дава възможност административните ръководители да преразпределят магистрати и съдебни служители от по-ниско натоварените към по-високо натоварените структури. Достъпа до съд и реализацията на защита на гражданските и човешките права на гражданите на Община Чепеларе при реализацията на този модел са гарантирани.
- Ще се реши проблема с неравномерната натовареност на съдебните служители.
- Установява се обмяна на опит и добри практики между служителите в администрацията на съдилищата.

Други становища/коментари

Предложен нов модел 4

Този нов модел може изцяло да се базира на изменение на законодателството, касаещо подсъдността на делата и по-специално гражданските дела, като в законодателството се заложи система, която преразпределя дела от по-натоварените към по-ниско натоварените съдилища. При това разбира се следва да се държи сметка за необходимостта от извършване на действия с участието на страните и връзка на съответната категория дела с определено място. В тази връзка ВСС вече е обсъждало възможността за преразпределение на заповедните производства, които се разглеждат без участието на страните, в закрити заседания. Преразпределянето на тези дела, ще разтовари по-натоварените съдилищата и ще натовари по-ниско натоварените.

Както се посочи тези мерки, могат да бъдат част и от разработения модел 3. Друга възможност за преодоляване недостатъците на модел 1 била на мястото на всички районни съдилища в страната, извън тези в областните центрове, да се създадат Териториални структури, които от една страна да са подчинени на Районният съд в областния център, но от друга страна да запазят самостоятелност в определени отношения, така че да се гарантира правораздаване от страна на тези структури на същото и по-високо ниво, от това на сегашните районни съдилища. Предоставянето на самостоятелни райони на тези териториални структури, съвпадащи с районите на бившите районни съдилища, ще реши и проблема с неблагоприятното засягане на нотариуси, адвокати и други съсловия.

Сравняване на моделите

Сравняването на вариантите при извършването на предварителна оценка на въздействието, в конкретния случай разработените за целите на настоящия доклад модели за оптимизация на районните съдилища е процес, преминаващ през два основни етапа: сравняване на ключовите положителни и отрицателни въздействия на всеки от моделите; и сравнение на моделите по критериите ефективност, ефикасност и оценка на риска за прилагане.

❖ Сравняване на ключовите положителни и отрицателни въздействия на моделите

Сравнението на ключовите положителни и отрицателни въздействия от прилагането на всеки от разглежданите модели за оптимизация на районните съдилища и представена в следващата таблица.

Таблица 12 Сравнение на ключовите въздействия от прилагането на моделите за оптимизация

Въздействие	Модели		
	Модел 1	Модел 2	Модел 3
Социални въздействия - положителни			
Гражданите ще имат достъп до правосъдие, без значение промяната в структурата на системата.	x	-	x
Балансирана натовареност в рамките на окръжния район, оптимизиране на заетостта на служителите, специализация на съдиите.	x	-	xx
Запазване на работните места	x	x	-
Социални въздействия - отрицателни			
Нарушен достъп до правосъдие	x	xx	-
Забавяне на правораздаването и влошено качество на правораздаването	xx	xx	-
Затрудняване дейността на съдии по вписвания и нотариалната дейност	x	x	-
Повишаване миграцията на граждани към други населени места	x	x	-
Очаквано негативно отношение към промяната от заинтересованите страни	xx	xx	-
Икономически въздействия - положителни			
Икономия на средства/оптимизиране на администрацията/	x	x	-
Положително икономическо развитие на района	-	-	x
Икономически въздействия - отрицателни			
Повишаване на разходите за пътуване.	x	x	-
Намаляване на работните места в малките населени места.	x	xx	-

Засягане на бизнес структурите поради липса на гаранции за предоставяне на услуги от РС	-	xx	-
Обезличаване на малките населени места	-	xx	-
Липса на значително положително икономическо въздействие върху бюджета на съдебната власт.	x	x	-
Прекомерно натоварване на по-големите съдилища	x	x	-

❖ **Сравняване на моделите по критериите ефективност, ефикасност и оценка на риска за прилагане**

Критериите за сравняване на разработените модели за оптимизация на районните съдилища са:

- ✓ *ефективност*, чрез която се измерва степента, до която моделите постигат целите на предложението;
- ✓ *ефикасност*, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

Сравняването на моделите по критерий „ефективност“ е базирано на дефинираните за целта на оценката на въздействието цели, а именно: *Преодоляване на дисбалансите в натовареността на магистратите и съдебните служители в районните съдилища; Осигуряване на специализация в дейността на магистратите; Гарантиране на качеството на предоставяните от районните съдилища услуги за гражданите и обществото.*

Сравняването на моделите по критерий „ефикасност“ е базирано на извършения за целите на дейност 1.6. и описан в т 3.5. и 4.5. на настоящия доклад финансов анализ и прогнозна оценка за влиянието на всеки от моделите върху бюджета и ефикасността на съдилищата в дългосрочен план.

Сравнението е представено в следващата таблица.

Таблица 13 Сравняване на моделите по критериите ефективност, ефикасност и оценка на риска за прилагане

Критерии	Моделите		
	Модел 1	Модел 2	Модел 3
Ефективност			
Цел 1: Преодоляване на дисбалансите в натовареността на магистратите и съдебните служители в районните съдилища	+ частично	+ частично	++ напълно
Цел 2: Осигуряване на специализация в дейността на магистратите	+ частично	+ частично	++ напълно
Цел 3: Гарантиране на качеството на предоставяните от съдилищата услуги за гражданите и обществото	+ частично	-	++ напълно
Ефикасност	+ частично	+ частично	+ частично
Рискове	Ограничени рискове	Важни рискове	Ограничени рискове

VI. Изводи и предложения за конкретна реорганизация на районните съдилища

На база на извършения анализ могат да бъдат направени следният обосновани изводи и предложения за реорганизация на РС:

- при провеждане на обществените обсъждания на моделите по дейност 1.7 „Избор на модел за оптимизация на съдебната карта“ да бъде представена оценката на трите модела;
- въз основа на проведените обсъждания да бъдат усъвършенстван модел 3 като модел с най-добра оценка от гледна точка на критериите ефективност, ефикасност и оценка на риска за прилагане.

Приложения:

Приложение 1. Консултативен документ за целите на оценката на въздействието и образец изразяване на становищата на заинтересованите страни по предложените модели за оптимизация на районните съдилища.

Приложение 2. Становища на заинтересованите страни от проведеното обществено обсъждане.